

Městské divadlo Brno

BARON TRENCK

aneb
PER PROCELLAS AD PORTUM

DOKOŘÁN

ČERVEN
2015
CENA 25,- Kč

Baron Trenck
1763

VÁŽENÍ DIVADELNÍ PŘÁTELÉ,

v měsíci červnu zažije Městské divadlo Brno své 70. narozeniny! A my budeme ono krásné výročí slavít 6. června celý den na dvoraně našeho divadla a zároveň vzpomínat na dlouhou kontinuitní uměleckou činnost, která od 14. června 1945 rozradostňovala celé zástupy diváků...! Asi by šlo docela přesně spočítat, kolik těch diváků dohromady bylo, a počítalo by se v miliónech, ale ono to není tak moc důležité. Neboť pro nás je nejpodstatnější každý divák sám o sobě. (Trochu to zní jako reklamní slogan, ale na rozdíl od jiných, kteří se zaklínají různými méně srozumitelnými reklamními slogany v podobě formálních ...ismů, se u nás vsutku soustředíme na intimní a moudrou rozpravu mezi tvůrcem a každým jednotlivým divákem.) Už jsme se totiž dávno vymanili z iluze „budování společného štěstí“. Vždyť štěstí je přece individuálním majetkem každého z nás. A umělecký zážitek? Zajistě se najdou takoví, kteří se dívají kolem sebe – „co na to ostatní...“ a pak, mnohdy proti svému osobnímu dojmu, zaujímají názor nějakého „klubu“, nebo „většiny“, či „menšiny“, nebo „partnera“... Naše divadlo se nikdy nesnažilo „jet“ s nejrůznějšími aktuálně moderními proudy. Vždy jsme stáli na prvé místo osobní svobody tvůrce, který chce svobodně skrze svůj osobní divadelní názor vést dialog se svobodným divákem. A jsem přesvědčen, že společně se soustředěním se na to, aby se u nás na jevišti „dostali“ jenom ti nejlepší z nejlepších, je to ten hlavní důvod, proč je o naše divadlo takový zájem v Brně, v České republice a v zahraničí, proč jsme léta divadlem „vyprodáným...“! (A to dnes nabízíme každý večer na obou jevištích našim divákům 1.100 míst...!)

I když se naše divadlo v průběhu 70 let své existence jmenovalo různě, vyznávám, že nejvíce ze všech názvů se mi zamlouvá právě onen původní – „Svobodné divadlo“. Zajistě bylo ono pojmenování evokováno znovu nabytou svobodou po šestileté fašistické okupaci naší země, avšak mě ono slovo „svobodné“ fascinuje především v kontextu ke svobodné tvorbě, kterou se zde v našem městě Brně snažím poměrně vážnou část existence našeho divadla realizovat. A rád dodávám, že jsem měl jako tvůrce, šéf i ředitel obrovské štěstí, že mně nikdy nikdo nic nepíkázoval – co, s kým a jak hrát – co, s kým a jak nehrát. Starší kolegové mi často vyprávěli o tom, jak o mnohém rozhodoval „zásah anonymních mocipánů shůry“, (trochu jsem si to užil v Národním divadle v Praze, když jsem tam na jaře 1989 režíroval „Ptákoviny podle Aristofana“), a tak vím, že ne každé období tvorby jakéhokoliv divadla bylo vsutku svobodné. Užijeme si tohoto „blahobytu svobody“, neboť nikdy nikdo neví, jak rychle se v čase mohou proměnit situace kolem nás a my tu budeme mít znovu totalitu namísto demokracie. To, že je svět každý den starší, a tedy by měl být moudřejší, nám ještě nezaručí, že se znovu nenajde někdo, kdo bude chtít násilnit své bližní na bázi pouze svých úchylných představ o tom, jak mají žít a čemu věřit a co je umění a co ne... A s tím se pojí zákazy a pálení a ničení... Když zahlédnu dokumenty o tom, jak se dnes v Islámském státě programově ničí vedle lidských osudů a životů i tisícileté poklady lidského umění, fyzicky se mi svírá srdce nad tím barbarstvím a modlím se za zachování stavu, ve kterém je nám v naší zemi umožněno být divadlem vsutku svobodným – neboť jenom takové divadlo má smysl! Svědkem toho necht nám jsou i statisíce našich diváků, kteří s tak spontánním nadšením vítali výsledky práce stovek našich umělců, stovek jejich kolegů v technicko-provozních složkách divadla. Byla to a, jak pevně věřím, i bude nadále mnoho desítek, (stovek), let nádherná práce přinášející radost z divadelního umění, které je fascinující, dobrodružné, originální, současné, živé a svobodné!

Dovolím si dnes popřát nejenom za všechny své kolegy, ale i za vás – naše diváky:
„Všechno jenom NEJlepší k narozeninám, naše divadlo!“

Stanislav Moša, ředitel MdB

ZDENĚK PODSKALSKÝ KAREL SVOBODA JIŘÍ ŠTAIDL

Noc na Karlštejně

REŽIE IGOR ONDŘÍČEK

foto: Jef Kratochvíl

HRAJEME NA BISKUPSKÉM DVOŘE

9. – 12. ČERVENCE 2015

B | R | N | O |

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE
MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

MINISTERSTVO
KULTURY

PARTNEŘI DIVADLA

CARent

Mercedes-Benz

HOŠEK MOTOR

GRADIOR TECH

Pilátův sen

Dušan Vitázek

Chtěl bych se schovat pod peřinu
a vstát až v létě
na kolotoče u moře.

A pak se znovu skrýt jen na vteřinu,
jen tak, potichu a nemytý,
s rukama od krve.

Chtěl bych se bát v té teplé tmě
až do posledního strachu,
až všechno bude znovu,
líp a poprvé.

*„Pouze ten křičí, kdo není ujištěn
o pravdě svých slov.
Pravdě pak sluší klidná pevnost
a chladná prostota.“*

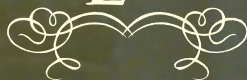
Ferdinand Peroutka

(6. února 1895, Praha –
20. dubna 1978, New York),
český spisovatel, dramatik a publicista.

DENNIS MARTIN

Ostrov Pokladů

režie
STANISLAV SLOVÁK

foto: Jgf Kratochvíl

16. a 17. KVĚTNA 2015

PREMIÉRY NA HUDEBNÍ SCÉNĚ

V OSLINĚNÍ

Lukáš JANOTA

Říká o sobě, že nedokáže dělat jen jednu věc, proto kromě herectví skládá hudbu, hraje na saxofon nebo produkuje audioknihy. Na jevišti Městského divadla Brno „umí“ role romantické, komediální i vážné. Lukáš Janota. V létě ho diváci v Biskupském dvoře uvidí v roli nevážné v komedii o otci genetiky Gregoru Johannu Mendelovi. A propos otec, i tato role Lukáše Janotu brzy čeká. Zkrátka pestrý život. A takový byl i rozhovor s ním.

Hrál jste už jako dítě ve filmu a seriálu. Ne každému dětskému herci se ale přechod mezi dospělou pověstí povede. Byla vaše cesta přímá, nebo jste se k herectví oklikou vrátil?

Přímá rozhodně nebyla. Nikdy jsem herec být nechtěl. Do filmu jsem se dostal přes konkurz a to byla jen náhoda. Tenkrát si vybírali děti přímo ve škole podle typu a následně nás pozvali na konkurz. Proběhla asi čtyři kola a najednou jsem stál před

kamerou. V té době mi bylo devět let. Nedá se říct, že bych nad svým herectvím nějak přemýšlel, byla to spíš taková vzrušující hra. Měl jsem tehdy krásné tři měsíce prázdnin plné dobrodružství. Následující rok mě obsadili už na základě předchozích zkušeností. Celkem jsem natočil dva filmy a jeden seriál. Potom pár malých rolíček a tím to skončilo.

Pamatujete si vás ještě jako studenta JAMU z představení v Martě. Jaký je největší rozdíl mezi studentským divadlem a velkou scénou?

V principu asi žádný. Ale na to se asi neptáte, že? Pro mě byla JAMU taková příprava na studium. Opravdová škola přišla až s angažmá v Městském divadle Brno. Divadelní existence není založena na technice herectví, je to živý organismus, do kterého buď vrostete, nebo ne.

A jak se liší dnešní Lukáš Janota, který hraje přední role v profesionálních muzikálech, jako je Zorro, od Lukáše, který před lety stál na skromném pódiu Marty třeba v muzikálu Godspell?

Je starší, méně ohebný, trochu moudřejší, usazený, ženatý a spokojený.

Zmínil jste, že jste ženatý. Vaší manželkou je další členka souboru Městského divadla Brno a vaše spolužačka z JAMU Svetlana Janotová. Co vás ještě spojuje kromě divadla?

To je jednoduché. Lubíme sa.

Má vaše žena nějaký berecký rys, vlastnost, které byste chtěl mít taky?

Preciznost, rychlost, zodpovědnost... ty nejdůležitější věci. A dál taky... víte co, nebavme se o tom, je to pro mě těžké.

Ke které z vašich rolí v Městském divadle Brno jste měl nejtěžší cestu? A která vám naopak sedla nejvíce?

To opravdu nemohu říct. Všechny role jsou pro mě stejně těžké. Každá něčím jiným a jejich výslednou podobu si hodnotit netroufám. Od toho jsou tu diváci.

Zvlášť muzikál je opravdu fyzicky i duševně náročná práce. Kde nebo jak si od těch těžkých rolí nejlépe vyčistíte hlavu?

Nejlíp si vyčistím hlavu při skládání hudby. Ale taky s přáteli a v dobré společnosti. Mám rád filmy a seriály, i když v poslední době na ně není čas. Čím jsem starší, tím jsem raději doma. V papučích a županu s manželkou. Je fakt, že když jsme doma, trávím většinu času ve své pracovně. Když mám čas, tak se tam prostě zanořím a jsem tam i dva dny. Občas se kouknu do kuchyně, žena mi přinese něco k jídlu, abych neumřel, a tak je mi dobře. Se Svetlankou se rádi věnujeme pasivnímu odpočinku.

V Biskupském dvoře si při tradiční letní sérii představení pod širým nebem zahrájete opata starobrněnského kláštera a zakladatele ge-

netiky Mendela. Jde o komedii se zpěvy a váš Mendel dostane podobu mladého Janka. Prozradíte, jak se stane legendou světové vědy a co se při tom seběhne?

To v tuhle chvíli (*rozhovor se odehrál v půli května – pozn. red.*) zatím nevím, protože text jsem ještě nečetl, ale stejně bych to asi neprozradil.

Když už jsme u vědy, nelákala vás někdy jiná kariéra než herectví?

Co se týče vědy, tak si nejsem jistý, zdali bych na něco takového měl kapacitu, ale rozhodně mě to

*S Patrikem Bořeckým
v inscenaci Skleněný pokoj,
režie: Stanislav Moša*

vzrušuje a miluju vědecké dokumenty a objevy. Co se týče jiné kariéry, jsem typ člověka, který nedokáže dělat jen jednu věc, takže toho dělám víc. Myslím, že kdybych nedělal „do umění“, pracoval bych se dřevem. Všeobecně mě fascinuje, když něco vzniká. Obdivuju lidi, kteří umí něco vyrobit, a týká se to i divadla. Také mám v sobě nějaké zvláštní tvůrčí pnutí, které je potřeba neustále uvolňovat, takže se čas od času stanu i autorem.

Čerstvě má za sebou premiéru dobrodružný muzikál Ostrov pokladů, ve kterém se prolíná skutečný život spisovatele Stevensona s příběhem jeho nejznámější knihy. Měl jste jako kluk pro piráty, loď a šum moře slabost?

Piráty jsem měl rád a stále mám, všeobecně mám velkou slabost pro adventure a fantasy. Taky mám moc rád moře, podmořský život a vše kolem toho.

Co na brů říkáte?

Jsem přesvědčený, že je to krásné představení a divákům se bude moc líbit.

Co považujete za svůj dosavadní největší životní úspěch? A profesní?

Životní úspěch je má žena a obsah jejího břicha

a profesní jednoznačně kariéra v Městském divadle Brno. A jsem patřičně pyšný na několik svých autorských počinů.

Vaše divadlo je často na cestách, jaké jsou vaše dojmy z evropských festivalů a scén?

Já jsem si toho moc neužil. Dřív, než jsem nastoupil do angažmá, se jezdilo víc, ale dnes už je to zřídká. Je to škoda. S divadlem cestuju rád. To, co jsem zažil, bylo vždy příjemné a myslím, že i diváci byli velmi spokojení.

Začátkem července odehrajete poslední mendelovská představení, co se chystáte podnikat pak?

Budu vystupovat na několika hudebních festivalech, hraju na saxofon s DJs. Dřív jsem hrával víc, ale dnes už nezbyvá moc času. Taky začnu pracovat na projektu pro muzikálový ročník JAMU ve spolupráci s Petrem Štěpánem a Mirkem Ondrou, čeká mě natáčení několika audioknih, které produkuji, a další věci. A snad se nám se Svetlanou povede dostat se k moři a trochu si nahřát kosti před nacházející sezónou a blížícím se rodičovstvím.

Text: (red),

foto: jef Kratochvíl

*S Martinem Havelkou
v muzikálu Ostrov pokladů,
režie: Stanislav Slovák*

NA SKLENIČCE

s Lubomírem SPÁČILEM

KDO PROPADNE DIVADLU JEDNOU,
PROPADNE MU NAVŽDYCKY

Může být ekonom hercem? Anebo může být dobrý komediant i dobrým ekonomem? Otázka, na kterou by se zřejmě hledala jen těžko odpověď. Vždyť jde o tolik rozdílné profese, řeklo by se. A přece je to možné. Alespoň v Městském divadle Brno by tak dokázalo odpovědět hodně lidí. Tedy jistě alespoň ti, kteří dobře znají inženýra Lubomíra Spáčila. Ekonomu a také celoživotně nadšeného amatérského divadelního herce. Už téměř čtvrt století je spojen se scénou, která patří k nejspěšnějším v republice. A ani se nechce věřit, že Luboš oslavil šestého května sedmdesátiny. Symbolicky je tak mladý jako scéna, ve které žije a pracuje.

Tak jak to vlastně bylo s tím divadlem? Kdy jste poprvé okusil prkna, která znamenají svět?

Divadlo mne provází bez nadsázky od dětství. Narodil jsem se do rodiny ochotníků. U nás se hrálo, zkoušelo, u nás se dělalo všechno, co k tomu patří. Od čtených zkoušek až po aranžovačky, od výroby rekvizit až po šití kostýmů, to vše se odehrávalo u nás v kuchyni. A já to absolvoval někde v koutku

nebo pod stolem. A tak se taky stalo, že na jevišti jsem se poprvé ocitnul už v pěti letech. A opravdu si ten zážitek dodneška pamatuju. Byla to Tylova *Fidlovačka* a já vystupoval jako dítě z davu. Pak jsem hrál ve škole na osmiletce v Židlochovicích. Tam se už dělaly docela zajímavé věci. Třeba *Pálavský poklad*, který napsal doktor Jurák pro svoje děti. Jurák byl v kultuře poměrně významný člověk jako autor i jako člen redakce Amatérské scény, člen poroty na Jiráskově Hronově, divadelní teoretik i kritik. *Pálavský poklad* bylo takové pohádkové pohazení, pak následovalo od Kožíka *Jak mráz čaroval* a tak dále. Pak jsem hrál se souborem ve Vojkovicích například Martina v *Paličově dceři*, Mlynáře v *Lucerně* a mnoho dalších.

Vaši profesi je však řeč čísel, strohá matematika, pro laika oblast bez fantazie. Jak se to srovnává s takovým světem, jakým je divadlo?

Divadlo pro mne vždycky znamenalo protipól mé profese. Odreagování. Cestu do jiného světa. A to po celou dobu mého života. To vše, co se nahromadilo v práci, ten stres a starosti, to mi vždycky tento koníček, kterým se divadlo pro mne stalo, pomohl překonávat. Postupem času jsem se do divadla doslova zažral. Začal jsem režimovat a dělat

v okresním i v krajském poradním sboru pro divadlo. To už bylo období, řekl bych přece jen vyzrálejší dramaturgie, kdy mne provázela *Charleyova teta*, Tomanovo *Slovanské nebe* a další a další věci.

Celoživotně zasažen divadlem – byť amatérským – jste se po několika předchozích zaměstnáních v různých institucích najednou ocitnul, stále sice jako ekonom, ale přece jen v profesionálním divadle...

Je fakt, že se stala věc, která se mnoha lidem nepoštěstí. Podařilo se mi splnit si svůj životní sen. Byl jsem stále ve své práci, vykonával jsem stále svoji profesi, ale byl jsem obklopen prostředím, které jsem tolik miloval. I když tomu nepředcházela zrovna nejlehčí začátek. V době revoluce jsem byl velmi vážně nemocen, prodělal jsem desetihodinovou operaci a poslali mě do invalidního důchodu. Tato scéna – tehdy Divadlo bratří Mrštíků – bylo v té době navíc těsně před zavřením. Tehdy to byl prostě politický záměr. Mrštíci měli skončit. Tehdy sem nastoupil – ještě před mým příchodem – do funkce zastupujícího ředitele Stanislav Moša. S tím jsem se seznámil a on mě jako ekonoma pozval, abych mu pomohl objasnit některé náležitosti z ekonomického nálezu a zkusil pomoci s odstra-

něním závad. To se podařilo a já jsem pak už od ředitele Moši dostal za nějaký čas nabídku, abych přišel do divadla jako ekonom. I když to vypadá jako pohádka, moc veselé to nebylo. Když jsem otevřel šuplík v kanceláři, která mně byla přidělena, bylo v něm nachystaných 400 adresných výpovědí včetně razítek, které čekaly jen na podpis a předání. Tomu se nám však podařilo zabránit a období, kdy také bývala přesilovka herců na jevišti nad diváky v hledišti, se postupně stávalo minulostí a dnes se tomu už ani nechce věřit. Nabírali jsme dech a sílu a zejména Standovou práci se podařilo soubor stmelit, nasadit novou dramaturgii a získávat diváky. Mimochodem, odejít nemusel nikdo – mimo těch, kteří chtěli, nebo už měli důchodový věk. Pak už jsme začali připravovat rekonstrukci Činoherní scény, která do té doby představovala hybrid mezi divadlem a kinosálem.

Ekonom Spáčil bývá často k vidění na většině představení. To ale není povinnost, nebo snad ano?

Pracovní doba, tam kde máš zaměstnání, které je v podstatě koníčkem, v podstatě neexistuje. Pobyt v divadle mě nikdy nezatěžoval na úkor rodiny, byť jsem se musel po smrti manželky vypořádat s tím, že jsem kluky vychovával sám. Naštěstí

S ředitelem MdB Stanislavem Mošou

*S ředitelem MdB Stanislavem Mošou
a ředitelem NdB Mojžířem Weimannem
nad maketou Hudební scény MdB*

však už byli ve věku, kdy jednak nepotřebovali každověčnou péči a také kdy už měli pro mou práci dostatečné pochopení. Nikdy mně pobyt v divadle nebyl na obtíž. Samozřejmě, že i mne občas dohnaly chvílky, kdy jsem měl pocit, že práci pověším na hřebík a odejdu. Ale to se myslím přihodí každému. To je život a myslím, že se to nejvíce stává tehdy, když začne přerůstat byrokracie nad tvořivou práci. ***Jak vzpomínáte na stavbu tehdy tolik diskutované nové muzikálové scény?***

To byl skutečně, jak se říká, profesní záhuľ. Ale byla to zátěž motivační. Všichni, včetně herců a dalších profesí, jsme přímo cítili, že tady něco roste. Navíc ten prostor celý si zachoval svého genia loci a ten se rozšířil od celého objektu včetně nové scény. Rozšířila se tady nebývalé konjunktura umělecké činnosti. Bylo to sice namáhavé, ale úžasné, jedinečné a neopakovatelné.

Takže to byl vrchol vaší dosavadní profesní kariéry v divadle?

Ten asi nejlepší pocit přišel až později. Zhruba po roce od kolaudace nové Hudební scény. Šlo o pocit uspokojení či uvolnění, když tenkrát přišla na kontrolu revize z Nejvyššího kontrolního úřadu s tím, že – jak jsme se dověděli – měla najít co nejvíce závad. Nakonec jejich zpráva vyzněla tak, že stavba

byla ve vzorné kvalitě při dodržení veškerých předpisů, ekonomických limitů, prostě nebylo co vyláskovat. Pouze my vnitřně – jako domácí – jsme cítili to, co nám tam ještě chybělo, ale to by představovalo ještě několik dalších desítek milionů. Ale to je myslím tak vždycky. To, co je dnes supermoderní, bude už zítra zastaralé. Další taková vnitřní radost byla po dokončení zdejší dvorany a po jejím otevření pro veřejnost. Ta obrovská proměna prostoru snad musí potěšit každého. A jen málokdo si asi uvědomuje, že se prochází v místech, kde stály v 19. století chlévy, neboť vedlejší dům v Lidické 18 bývala jatka a z větší části zde byly objekty občanské vybavenosti židovské obce.

Za téměř čtvrt století jste měl možnost poznat mnoho divadelních osobností...

Obecně lze říci, že tady byly a stále vyrůstají opravdové herecké osobnosti. Lidé je dobře znají, mnozí je třeba ani s našim divadlem nespojují. Objektivitou a přístupem ředitele, uměleckých šéfů a dalších se zde však nikdy neprekážá těm, kteří chtějí odejít někam jinam. A to i ve chvílích, kdy cítíme, že je to pro divadlo škoda. Než však přesvědčovat a udržovat lidi na postu, kde mají pocit, že se jim stává těsným, je lepší jim popřát hodně štěstí a pak se s nimi setkávat třeba jako s hosty. A to už nemluvíme o osob-

nostech, které odešly nenávratně do hereckého nebe či důchodu. Nechci je jmenovat, abych na nikoho nezapomněl, ale bylo jich už opravdu hodně.

Práce v tak mladém kolektivu, jakým divadlo je, vás jistě nabíjí a taky asi dává zapomenout na věk.

Je příjemné mezi těmi mladými být, být je pravdou, že samozřejmě u nově nastupujících už mnohdy cítím ten generační odstup, což je asi logické. I když s ředitelem si třeba mnozí z nich tykají, já si s nimi vykám, protože to tak musí být. Ale myslím si, že si s nimi stále rozumím. Se všemi. Aspoň tak vnímám.

Co vás v současné době zaměstnává nejvíce?

Chtěl bych dokončit investiční část, se kterou nám velmi poctivě pomáhá ministerstvo kultury. Jen na vysvětlenou, je to část divadla, kterou diváci neznají. Jako jedno z mála divadel v zemi máme tu výhodu, že máme dílny v objektu jako součást divadla. Rozměrově či technologicky už však dávno nevyhovují. Například uprostřed zámečnické dílny stojí sloup, který při výrobě dekorací vyloženě překáží. Ty se pak dokončují na dvoře, nebo přímo na jevišti. A to je komplikované. Proto stavíme nové dílny na vlastním, tedy městském pozemku bývalých garáží z poloviny 19. století, které se už stejně nemohly používat, z dvaceti čtyř bylo funkčních

jen šest. Stavba už byla založena, doladujeme problémy s financováním. Budou zde nejen dílny, ale i sklad dekorací a také sklad kostýmů, což je objekt hodně významný. Vždyť kostýmy jsou dokladem o historii divadla. A zvláště zde, kde se dbá na maximální dobovou autenticitu, výšivky či paspule, jsou to bez nadsázky v mnoha případech muzeální kusy, při jejichž výrobě se náhražky používají jen minimálně. Objekt za celkem 46 milionů by měl být zkolaudován do konce roku 2016 a budou v něm i například kostýmy, které máme v současnosti v depozitu v Pisárkách, kde však za uskladnění musíme platit. Teď už sice nemusím každou položku a její nákup podepisovat, ale svého času jsem znal ceny prádla, ponožek, fotbalových štulpen a bůhví čeho všeho ještě. I to patří k práci ekonoma divadla (*smích*).

A kdo převezme nadšení amatérského divadelníka Lubomíra Spáčila?

I když je dnes doba úplně jiná a s pouhým nadšením se už jako kdysi vystačit nedá, vše stojí peníze, tak se domnívám, že některý z vnuků přece jen tu pomyslnou stopu udrží i nadále. Je to droga, ale droga, která stojí jen za to.

*Text: Miroslav Homola,
foto: jeř Kratochvíl*

RODINNÉ ZLATO

Zdena HERFORTOVÁ

*V muzikálu DUCH v roli Ody Mae,
za níž byla nominována na Cenu Thálie,
režie: Stanislav Moša*

První dáma Městského divadla Brno v říjnu oslaví kulaté narozeniny a její přání je skromné – aby se na ni a její role ještě nějaký čas nezapomnělo. Soudě podle stále divácké obliby a respektu odborníků to bude snadné splnit. O lásce k Brnu i divadlu, o nominaci na nejvyšší divadelní ocenění Thálie, o báječném dni úplného volna i o poezii jsme hovořily se Zdenou Herfortovou.

Letos oslaví Městské divadlo Brno i vy společně jubileum – 70 let. Přáním se obvykle končit, my bychom jím ale mohly začít. Co byste divadlu popřála?

To, co sobě – hodně zdraví. Dále úspěchy, peníze, slávu, zdravý rozum a velký okruh talentovaných, mladých a zajímavých lidí. Přála bych tomuto divadlu mecenáše, a nejen jednoho. Přála bych mu, aby sem lidé chodili čím dál víc a aby se vraceli. A aby chodili do divadla nejen proto, že jdou na nějakou jakousi kulturu, ale aby jím i trošku žili, aby si ho hýčkali, aby z něj měli zážitek, který by je obohacoval – abych tak řekla – vidět a zažít ta představení znova, vždyť každý večer v divadle je neopakovatelný.

A co byste přála sobě?

Zmiňované zdraví, které je čím dál důležitější, pe-

níze na důstojný život, aby moje rodina byla zdravá, moji přátelé aby byli stále nablízku, abych měla okolo sebe hodně a duchaplné lidi. A přála bych si, aby moje jméno a role měly nádech něčeho neopakovatelného, co se nedá jen tak shrnout do jedné prosté věty – jóóó, je dobrá. Takhle to vypadá asi neskromně – přejí si moc?

Narodila jste se v Brně, vystudovala tu JAMU, hraje v brněnských scénách celý život. Jste Brnu opravdu věrná. Čím vám vyhovuje?

Musím mu být věrná, Brno je můj domov. Mám ještě jedno oblíbené město, Prahu, kde žil můj otec, moje rodina, můj první manžel pocházel z Prahy, můj syn se narodil v Benešově. Praha je nádherná, prostě město měst. Ale Brno je něco, co se vyměnit nedá. Mám tady svoji rodinu, syna a jeho rodinu, vnuky, vnučky, přátele. Velmi dobře se tu žije a myslím to skutečně hezky, když říkám – Brno se mi zdá velké a dobrotivé, trochu venkovské město a to se mi na něm strašně líbí. Nechtěla bych žít v ocelovém velkoměstě. Brno je tak trochu předměstí Vídně, svébytná lokalita, velice krásná. Má moje srdce. V Praze občas pracuju už mnoho let, pracovních příležitostí je tam zkrátka víc. Ale Brno je nenahraditelný kus mého srdce.

Působila jste víc než 20 let v Mahenově činohře a teď víc než 20 let ve stálém angažmá v Městském divadle Brno. Kudy se ubírala vaše cesta na Lidickou?

Narodila jsem se kousek odtud na Mášově ulici, v roce 1953 jsme se odstěhovali do Židenic, kde jsem chodila na základní školu v Balbínově ulici. Pak přišla Táborská, SVVŠ neboli dnešní gymnázium, potom JAMU a odtud rovnou do Mahenky. Tenkrát, kolem roku 1968, chtěli někteří studenti na oblast, ale já ne, hrozně jsem se toho bála a hlavně jsem chtěla zůstat tady u rodiny. A povedlo se mi to, což byl jeden zázrak. Pak přišel druhý – v roce 1992 jsem přešla do Městského divadla Brno. Ta dvě divadla stojí kousek od sebe, ale mám pocit, jako by každé bylo v jiné republice. Šla jsem za muzikálem, pan Moša mě sem pozval a od té doby tu prožívám krásné roky plné nádherných rolí. I když jsem samozřejmě byla šťastná i v Mahenově činohře, měla pro mě kouzlo divadelních začátků, nejen díky všem významným kolegům a rolím, milovala jsem i tuto historickou, výjimečnou budovu. Ale v roce 1992 už jsem začala pociťovat něco jako ponorkovou nemoc, přijala jsem nabídku Stanislava Moši a stala jsem se členkou MdB.

Máte zkušenost s herectvím divadelním, televizním, filmovým i rozhlasovým. Které je vašemu naturelu nejbližší?

To nevím, každé má něco úžasného do sebe. Je mi třeba strašně líto, že se vzaly určité časy brněnskému rozhlasu, že se všechno „smrsklo“ do menších pořadů. Pro rozhlas jsem natočila spoustu pořadů a her, byl tu výborný dabing, nadabovala jsem tu desítky, možná stovky filmů – a moc mě mrzí, že se Brnu ty možnosti vzaly.

Mezi zmíněnými typy herectví tedy nemáte vyloženého favorita...

Měla jsem a mám oblíbené herce, například Janu Hlaváčovou, Jiřinu Jiráskovou, Jiřinu Bohdalovou, Danu Medřickou a další a další. Samozřejmě je mi nejbližší divadlo. Miluju vztah jeviště – hlediště naživo. Film mě dost minul, ale je to zase otázka příležitostí, tady film zkrátka moc nebyl. Brno ale také hodně preferuje pražské umělce, má strach, že ti brněnští tolik nezaujmu. Sledovanost se hodně počítá. I tohle je mi líto.

Jeden známý televizní seriál je ale přece jen výjimek, vystupovala v něm řada brněnských herců – Četnické humoresky. V něm jste se před kamerou

sešla i s Erikem Pardusem a Karlem Janským, svými divadelními kolegy. Oba shodou okolností před čtyřmi lety zemřeli. Jak na ně vzpomínáte?

S láskou. Byli jsme dlouholetí kamarádi, kolegové. Karel byl velmi noblesní, jemný, citlivý člověk, Erik byl neuvěřitelně zábavný, vitální. Úmrtí obou dvou je mi nesmírně líto a zasáhlo nejen toto divadlo, ale i celou brněnskou kulturu. Ale co s tím člověk nadělá, k životu bohužel smrt patří. Citelnou ranou pro mě byl i odchod Jaroslava Dufka a Ladislava Lakomého. S oběma jsem dlouhá léta hrála krásné nezapomenutelné role v Mahence a tady v Městském divadle Brno jsme si zahráli nádhernou hru *Dobře rozehraná partie*. Je to už nějaký rok, ale já mám tu inscenaci pořád před očima.

Přejděme k veselším věcem. Třikrát jste se dostala do nejužší nominace na respektovanou divadelní Cenu Thálie, pro rok 2014 za roli Ody Mae Brownové v muzikálu DUCH. Mají ty tři vybrané postavy (Alžběta Anglická, Raisa Gurmyžská a Oda Mae) něco společného?

Vůbec ne, jsou každá odjinud. Jestli jsem na něco hrdá, pak právě na to, že mám jako herečka široký herecký rejstřík – jak se mezi herci říká. Nominace za Odu Mae mě překvapila a samozřejmě potěšila. Jsem srdcem činoherní herečka, ale muzikál byl a je moje další divadelní láska. Dlouho jsem ho učila na JAMU, vedla jsem jako docent svůj vlastní ateliér, navíc můj otec léta hrával v Orchestru Karla Vlachy a byl dirigentem v Karlíně, takže jsem trochu „muzikantská Liduška“. Muzikál miluju, protože je to jedna z nejlepších divadelních zábav, jaké znám. Když je dobře napsaný, skvěle zazpívaný, zahráný, zatančený, je to... boží.

Už chápu, proč vás nominovali právě za Odu Mae – vtělila jste do ní svou lásku k muzikálu.

Nevím, jestli se mi podařilo do Ody Mae přímo vtělit moji lásku k muzikálu. Ona jako postava je ještě ke všemu roztomilý podvodník. Nebylo pro mě lehké ctivě černošku hrát, protože jsem jako herečka ctivě dostává a až drtivě neskromná, snažím se roli ztvárnit kolikrát nad její možnosti a pořád si myslím, že je to málo. Oda je nesmírně energická žena, která si nedělá vrásky z mnoha věcí, ze kterých bych si je dělala já. Má jiný postoj k životu, což se mi na ní líbilo, ale zároveň jsem chvilku musela hledat, co s ní. Je to role, která by se mohla hrát prostě sama, ale já jsem pořád chtěla, aby byla černější, než je, aby zpívala jako mladá černošská

hvězda z Broadwaye, ale pak se mi v ní podařilo najít druh humoru, který mě jako herečku velmi pobavil.

V aktuální sezóně MdB brajete kromě DUCHa i v muzikálech Flashdance či Donaha!, které také proslavily filmové předlohy. Podívala jste se na ně nebo je lepší nenechat se předem ovlivnit?

Představení *Donaha!* jsem viděla v Praze, v Divadle na Vinohradech, kde roli, kterou hrají já, hrála Jana Hlaváčová v alternaci s Jiřinou Jiráskovou. Film jsem neviděla. *Ducha* ano, to je slavný snímek. Pro mě není špatné se na předlohu podívat. Nemusím se ztotožňovat s filmovou rolí. Ono o to nakonec stejně nejde.

Režiséri o vás říkají, že jste herečka s pokorou, názorem a zároveň neztrácející humor. Pokud člověk občas nahlédne do novin, ztratit humor je snadné. Přitom se jako společnost máme lépe než dřív. Jak nepropadnout skepsi?

Nepropadnout skepsi je jedna věc, pokusit se mít humor druhá a třetí je umět dělat humor. Já jsem byla mockrát v životě skeptická, ale snad v sobě mám určitý druh humoru, dar, který herci umožňuje setřít slzy, vejít na jeviště a hrát tak, aby se diváci smáli. Humor vás přenese, byť jen na chvíli, ale možná tu důležitou chvíli, přes smutné věci. Zeměkoule je sice slzavé údolí, ale ne vždy, ne na každém místě, ne s každým člověkem. Bolest nás obklopuje neustále, ale dá se proti ní chvíli bojovat nebo se s ní pokusit smířit nebo ji právě humorem na chvíli oddálit.

Jak jste zmínila, působila jste od 70. let do roku 2005 jako pedagožka na JAMU, máte tedy o mladých hercích zevrubný přehled. Mění se herectví v čase?

Ne. Nemění se zásadní fakt dobrého herectví, komunikace s divadlem, s lidmi. Žádný čas nic nezmění. Existují možná různá inscenační hledání stylu divadelního představení, to ano, nebo se mění způsob, jak je práce prezentovaná, ale v zásadě se herectví měnit nemůže. Buď je dobré, nebo diváci nepocítují kvalitní zázitek a je to špatně.

Vaše divadlo často hostuje v zahraničí, v Německu, Lucembursku, Chorvatsku a v mnoha dalších zemích. Cestujete i vy?

Zatím nejezdím, přenechávám to mladším kolegům. Mají na to nejen větší právo, ale budou z toho mít daleko větší zážitek.

Herečka Marie Doležalová na svém vtipném blogu

s historikami z herekého podsvětí vypráví, jak strejčící jsou pro ni konkurzy. Platí to i pro vás nebo na ně chodíte s jistým klidem v duši?

Taky jsou pro mě stresující, myslím, že opravdu pro mnoho z nás. Pro mě jsou i svým způsobem ponižující, protože když si mě někdo vybere, předpokládám, že o mně něco ví. Konkurzy, kde o mně nikdo nic nevěděl, jsem párkrát absolvovala, ale těžce jsem je nesla. Přesto chápu, že se svět dnes tak nastavil. Otevřeli jsme se po roce 1989 a jsou tu režiséři ze zahraničí i naši, kteří konkurzy potřebují. Ale nevyrostla jsem v tom, pro mě konkurzy nejsou. Možná je to věkem, třeba kdyby mě zastihly v mých 20, 30 letech...

Konají se konkurzy na role i v Městském divadle Brno?

Samozřejmě, konkurzy na dětské role, nastupující mladé herce, tanečníky, to je v pořádku. Pan ředitel, režiséři a všichni ostatní si musí poslechnout hlasy a objevovat tak případné nové talenty.

Podle svých slov máte ráda dobře napsané tragikomedie. Kterou hru byste dramaturgickému týmu MdB doporučila?

Tady mě dramaturgové i režiséři v mnoha případech velmi překvapili, našli skvělé komedie. Oni je ředitelé různých divadel, jak vím, hledají v zahraničí, jedou se podívat tam, kde podle ohlasů dávají něco nového. Mám ráda druh dramatiky, který reprezentuje, například hra *Vrátila se jednou v noci*, kde jsem hrála s Erikem (*Pardusem – pozn. red.*). Úžasná hra, řeší se tu otázka smíření, víra. Hrála jsem matku, které k hrobu chodil syn a mluvil s ní. Jednou jí řekl, že se chce oženit, a ona se našťve a vstane z hrobu. Nikdo ji nevidí, jen on. A z této situace je rozehrané vynikající představení. Nebo jsme se Stanislavem Mošou před lety nastudovali zajímavou komedii *Novomanželské apartmá*, taky zvláštní druh jevištní realizace, kdy jsou na scéně tři dvojice v různých časových rovinách. Ale dobré hry je prostě stále třeba hledat a já bych si moc přála zahrát si v komedii, kterou ještě vůbec neznám.

Chodí herci do divadla i jako diváci?

Samozřejmě, chodí. Jen časově je to někdy obtížné zvládnout. Já mám v současné době hodně nabitý harmonogram, ale určitě všechna představení, na která jsem pozvaná nebo která chci vidět, časem navštívím. Naposledy jsem viděla muzikál *Johnny Blue* u nás na Hudební scéně. No, paráda...

Dočetla jsem se, že máte ráda psychologickou literaturu. Pomáhá vám hledat cestu k postavám, k lidem či k sobě samé?

Ke všemu, k celému světu, ke mně... K postavám ani tak ne, to je zvláštní. Nemůžu říct, že když něco čtu, hledám v knize vztah k určité postavě. Nepotřebuju ho. Miluju knihu jako svébytný prostor pro duchovní rozvoj. Já potřebuju tu postavu zažít někde v sobě a hlavně na jevišti. To je prostor, který žije svým životem a který nic nenahradí. Pak se něco objeví a já instinktivně jdu za tím, co mě nutí přemýšlet v dimenzích role a hrát si a co nejvíc ji přivést k zajímavému jevištnímu životu.

Jaké role vás čekají v další sezóně?

Tak to zatím nevím, a i kdybych to tušila, jsem tak pověřivá, že nemůžu ani naznačit.

V roce 2006 jste získala Křišťálovou růži, nejvyšší ocenění v oboru přednesu poezie a prózy, na Poděbradských dnech poezie. Neinspirovala vás k vlastní tvorbě?

Ani ne. Cenu jsem dostala za to, co všechno jsem ve své herecké kariéře odrecitovala. Vzpomínám si, že někdy kolem roku 1971 jsem tady s režisérkou Markétou Jahodovou připravila klubové představení z veršů ruské básnířky Achmatovové. Trvalo víc než hodinu, monolog veršů, jen verše a já. Když na to dnes vzpomínám, připadá mi neuvěřitelné, že jsem to dokázala. To byly listy a listy veršů, které jsem si musela pamatovat a zarecítovat.

Jako herečka hlavních rolí, a tedy mnoha replik, ale musíte mít zkušenost i s představeními, která trvají ještě déle. Jak se básnické pásmo liší od divadelní hry?

Velmi, je to něco jiného, prezentace veršů potřebuje jiný vnitřní proces. Navíc verše jsou velmi vážný vnitřní prožitky. Někdy se do básní začtu, ale nejsem herečka, která by většinu svého života byla obklopena verši, i když byly i takové roky. Křišťálová růže pro mě ale byla prestižním hereckým oceněním.

Rekněme, že byste získala nepláno-

vaný den úplného volna. Jak byste s ním naložila? Nemůžete vyčlenit jeden den, aniž by měl historii a budoucnost. To nejde. Pak je velmi důležité, jaké by bylo počasí. (smích)

Vezměme to, které máte nejradši.

Takže velmi přívětivé, obyčejné hřejivé sluníčko, ne letní peklo. Šla bych ven, vyjela bych si někam autem, třeba k zámku v Lednici. Procházela bych se tam, dala bych si v restauraci dobrý oběd a zase bych v klidu jela zpátky, abych mohla přijít domů... a třeba vyprat (smích). Pro mě je úžasný i normální den, kdy mě nic nehoní, nemusím plánovat každou hodinu, být v určitou dobu na určitém místě. Takový den by byl báječný.

Text: (red),

foto: jef Kratochvíl

Zdena Herfortová v roli Alžběty Anglické, za níž získala Cenu Thálie

BISKUPSKÝ DVŮR 2015

open air představení pod věžemi Petrova

Již pošesté ožije chladná dlažba a tichá zákoutí Biskupského dvora Moravského zemského muzea v Brně napínavými, dojemnými i komickými příběhy, vyprávějícími osudy významných českých historických osobností. MdB ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a reklamní společností SNIP & CO tentokrát představí divákům čtyři inscenace MdB, z toho dvě zcela původní a psané právě pro tento jedinečný brněnský prostor.

Stanislav Slovák, Jan Šotkovský, Petr Štěpán, Karel Cón:

MENDEL ANEB VZPOURA HRÁŠKŮ

hudební komedie o věhlasném genetikovi

Ve světové premiéře uvedeme příběh snad světově nejproslulejšího Brňana – zakladatele genetiky Gregora Johanna Mendela, opata augustiniánského kláštera na Starém Brně. Nepůjde však o tradiční životopisné drama, ale o komediální zpěvohru s původními písněmi, v níž do Mendelova osudu vstupují rozličné brněnské legendy (neboť autoři vnímají Mendela jako brněnský středobod a erb Brna, s jehož osobou spojují nejrozumnější brněnské mýty) a v níž se konečně dozvíme také to, co na opatovy experimenty říká sám starobrněnský hrách.

Režie: Stanislav Slovák

Hrajeme 21. – 26. června a 5. – 7. července 2015

Stanislav Slovák, Jan Šotkovský, Petr Štěpán, Karel Cón:

BARON TRENCK

výpravná legenda se zpěvy

Režie: Stanislav Slovák

Hrajeme 28. a 29. června 2015

Alan J. Lerner, Frederick Loewe:

MY FAIR LADY (ZE ZELŇÁKU)

muzikálová komedie

Režie: Stanislav Moša

Hrajeme 1. – 3. července 2015

Karel Svoboda, Zdeněk Podskalský,

Jiří Štaidl, Eduard Krečmar:

NOC NA KARLŠTEJNĚ

legendární český muzikál

Režie: Igor Ondříček

Hrajeme 9. – 12. července 2015

Představení probíhají v Biskupském dvoře ve vnitřním areálu

Moravského zemského muzea v Brně (vstup na představení od Zelného trhu).

Představení se začátkem ve 20.30 hodin se hrají ve venkovních prostorách za každého počasí.

Vstupenky lze zakoupit již nyní v pokladnách Městského divadla Brno,

Lidická 12, 602 00 Brno, nebo online na www.mdb.cz.

**Oslavte s Městským divadlem Brno 70. narozeniny!
6. června 2015, 10:00 – 20:45 hodin
Divadelní dvorana Městského divadla Brno**

Program:

10.00 – 14.00	Dětské hraní a rejdní	Vstup zdarma
10.00 – 16.00	Art bazar	
11.00 – 14.00	Prohlídky zákulisí s herci	
14.00 – 16.00	Rozhlasový pořad Zdeňka Junáka živě, s držiteli Cen Thálie a dalšími významnými hosty	
16.15 – 18.30	Zapívejte a zatančete si s námi!	
18.30 – 18.45	Módní přehlídka kostýmů	
19.15 – 20.45	Koncert sólistů MdB s živým orchestrem	

Během dne grilování selat Aloise a Viléma, vaření s Alešem Slaninou

V programu vystoupí:

Zdeněk Junák, Alena Antalová, Zdena Herfortová, Pavla a Dušan Vitázkovi, Petr Štěpán, Petr Gazdík, Hana Holíšová, Radka Coufalová, Jiří Mach, Aleš Slanina, Alan Novotný, Lukáš Vlček, Vojtěch Blahuta, Markéta Sedláčková, Stanislav Slovák, Andrea Březinová, Michal Isteník, Igor Ondříček, Lukáš Janota, Roman Vojtek, Stanislav Moša a další

Účast 20 pivovarů * Více než 50 druhů piva

Pátek 26.6. od 14:00

16:30 LIDOPOP

18:30 Cooking show „STEAKY“

**20:30 LAURA
a JEJÍ TYGŘI**

Sobota 27.6. od 11:00

13:30 Muzikálová vystoupení MdB

14:30 Cooking show "BÜRGERY"

16:00 **Morčata na útěku**

18:00 **Maxijedlík (soutěž)**

19:00 DĚTI

KAPITÁNA MORGANA

Speciality z grilu * Soutěž v požívání knedlíků

www.pivnifestbrno.cz

LÉTO
NA DVOŘE MdB

5. ročník

pivní fest

26. a 27. 6. 2015

Na Dvoře MdB, Lidická 12, Brno

www.letnikinobrna.cz

29. 6. - 30. 8. 2015

Na Dvoře MdB, Lidická 12, Brno

červenec / začátky 21:30

srpen / začátky 21:00

Promítáme za každého počasí.

**LETNÍ
KINO**

Stanislav Slovák, Jan Šotkovský, Petr Štěpán, Karel Cón:

MENDEL ANEB VZPOURA HRÁŠKŮ

V inscenacích uváděných v unikátním prostoru Biskupského dvora se pravidelně věnujeme výrazným osobnostem moravské historie. Autorský tým Slovák – Šotkovský – Štěpán završí komedií se zpěvy *Mendel aneb Vzpoura hrášků* jakousi volnou, žánrově rozrůzněnou trilogii autorských inscenací koncipovaných pro tento prostor. Po výpravné legendě se zpěvy *Baron Trenck* a činoherním baletu *Cyril a Metoděj* přichází na řadu příběh snad světově nejproslulejšího Brňana – zakladatele genetiky Gregora Johanna Mendela, opata augustiniánského kláštera na Starém Brně. Nepůjde však o tradiční životopisné drama, ale o komediální zpěvohru s původními písněmi, v níž do Mendelova osudu vstupují rozličné brněnské legendy (neboť vnímáme Mendela jako brněnský středobod a erb Brna, s jehož osobou autoři spojují nejruznější brněnské myty) a v níž se konečně dozvíme také to, co na opatovy experimenty říká sám starobrněnský hrách.

Režie: Stanislav Slovák

Hrají: Lukáš Janota, Milan Němec, Andrea Březinová, Alan Novotný, Jan Brožek, Ladislav Kolář, Jan Mazák, Zdeněk Junák, Ivana Vaňková, Dušan Vítázek a další.

Stanislav Slovák, Jan Šotkovský, Petr Štěpán, Karel Cón:

BARON TRENCK

Původní historické drama vzniklé přímo pro jedinečný prostor Biskupského dvora hodlá nejen využít jeho unikátních dispozic a magické atmosféry – přichází i s látkou, která se právě do jeho prostor nanejvýš hodí. Tělo hrdiny naší inscenace, legendárního vojevůdce rakouské armády Františka Trencka, totiž odpočívá jen několik desítek metrů od Biskupského dvora, v kapucínské kryptě kostela Nalezení svatého Kříže.

Věhlasný baron Trenck byl mimořádně sugestivní, kontroverzní a rozporuplnou osobností – vzdělaný intelektuál, schopný válečník a přitažlivý muž na straně jedné, pudový násilník na straně druhé.

Jeho životní příběh byl plný bitev, násilí, neustálé koketérie se smrtí a zároveň mnoha romantických milostných avantýr. Inscenace, která o něm vypráví, je rovněž opulentní divadelní hostinou: výpravné kostýmy, bojové scény, duchaplné konverzace i komentující vstupy jarmarečního pěvce, to vše ve spojení s krásou historické architektury a volného nebe nad námi.

Režie: Stanislav Slovák

Hrají: Petr Štěpán, Martin Havelka, Hana Kovářiková, Milan Němec, Jakub Uličník, Zdeněk Junák, Dušan Vítázek a další.

Woody Allen:

RIVERSIDE DRIVE

Riverside Drive neboli 12. avenue prochází newyorskou čtvrtí Upper West Side, která je domovem bohatých obchodníků a umělců. Vede souběžně s řekou Hudson. A na jednom odlehklém místě jejího břehu se setkají dva absolutně rozdílní muži s rozdílnou životní filozofií: neurotický scenárista Jim a geniální psychotik s vražednými sklony Fred. Fred kdysi psal reklamní slogany, momentálně je z něj bezdomovec a z kariéry mu zbyl jen pytel prášků na hlavu, které ostatně nebere. Již několik měsíců špehuje Jima, neboť je přesvědčen, že tento scenárista mu ukradl jeho námět, totiž autobiografický námět, tedy kus jeho života. Jim čeká na svou milenkou Barbaru, aby jí řekl, že s ní končí a že se vrací ke své ženě. Jenomže Barbara se rozhodne Jima vydírat – nechce nic míň než půl milionu dolarů. A oba muži spekulují o tom, jak se vyděračky elegantně zbavit. Ještě že Fredovi tajemné hlasy z éteru našeptávají, jak problém řešit, a tak jej Fred vyřeší.

Vztah muže a ženy a nevěra patří k obsedantním tématům Woody Allena. Tato komediální variace se opírá o osvědčené a typické prostředky jeho tvorby: o specifický humor, o inteligentní ironii, o podmanivou bláznivost postav či o obrazy plné fantazie, nadsázky a nepravděpodobných situací, o obrazy, které svou imaginací vypovídají pravdu o nás, o našich vztazích, tajných myšlenkách a skrytých tužbách.

Režie: Patrik Bořecký

Hrají: Jaroslav Matějka, Alan Novotný, Hana Kovářiková.

Činoherní scéna

1.6. po 18.00	Skleněný pokoj	
2.6. út 19.00	Skleněný pokoj	E2
3.6. st 19.00	Skleněný pokoj	A3
4.6. čt 19.00	Skleněný pokoj	AB4
5.6. pá 19.00	Princ Homburský	A5
7.6. ne 18.00	Donaha!	
8.6. po 19.00	Donaha!	
9.6. út 19.00	Těžká Barbora	AB2
10.6. st 18.00	Těžká Barbora	SP
11.6. čt 19.00	Dvojitá rezervace	M2015
12.6. pá 19.00	Dvojitá rezervace	X2015
13.6. so 19.00	Dvojitá rezervace	T2015
14.6. ne 19.00	Dvojitá rezervace	
15.6. po 19.00	Dvojitá rezervace	

16.6. út 19.00	Jméno	A2
16.6. út 22.00	Riverside Drive	
17.6. st 19.00	Jméno	AB3
17.6. st 22.00	Riverside Drive	
18.6. čt 19.00	Jméno	
19.6. pá 19.00	Jezinky a bezinky	
20.6. so 19.00	Jezinky a bezinky	
22.6. po 19.00	Jezinky a bezinky	
24.6. st 19.00	Jméno	
25.6. čt 19.00	Jméno	
26.6. pá 19.00	Jméno	AB5

Hudební scéna

2.6. út 19.00	DUCH
3.6. st 19.00	DUCH
4.6. čt 18.00	DUCH
5.6. pá 19.00	DUCH
7.6. ne 18.00	DUCH
8.6. po 19.00	DUCH
16.6. út 18.00	Benátský kupec
17.6. st 18.00	Benátský kupec
22.6. po 19.00	Johnny Blue
23.6. út 19.00	Johnny Blue

Biskupský dvůr

21.6. ne 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
22.6. po 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
23.6. út 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
24.6. st 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
25.6. čt 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
26.6. pá 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
28.6. ne 20.30	Baron Trenck
29.6. po 20.30	Baron Trenck
1.7. st 20.30	My Fair Lady (ze Zeliáku)
2.7. čt 20.30	My Fair Lady (ze Zeliáku)
3.7. pá 20.30	My Fair Lady (ze Zeliáku)
5.7. ne 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
6.7. po 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
7.7. út 20.30	Mendel aneb Vzpouora hrášků
9.7. čt 20.30	Noc na Karištejně
10.7. pá 20.30	Noc na Karištejně
11.7. so 20.30	Noc na Karištejně
12.7. ne 20.30	Noc na Karištejně

PROGRAM ZÁŘÍ

Činoherní scéna

9.9. st	14.00	Splašené nůžky	
9.9. st	19.00	Splašené nůžky	
11.9. pá	19.00	Splašené nůžky	A5
12.9. so	19.00	Splašené nůžky	P
13.9. ne	19.00	Splašené nůžky	
14.9. po	19.00	Splašené nůžky	A1
15.9. út	19.00	Splašené nůžky	A2
16.9. st	19.00	Splašené nůžky	A3
17.9. čt	19.00	Mrtvé duše	AB4, náhrada za 16. 4. 2015

18.9. pá	19.00	Splašené nůžky	AB5
19.9. so	19.00	Splašené nůžky	A6
20.9. ne	19.00	Splašené nůžky	D
21.9. po	18.00	Splašené nůžky	SP
22.9. út	19.00	Splašené nůžky	E2
23.9. st	19.00	Dvojitá rezervace	
24.9. čt	19.00	Mrtvé duše	
25.9. pá	19.00	Mrtvé duše	
26.9. so	19.00	Jméno	

27.9. ne	19.00	Jméno	
28.9. po	19.00	Škola základ života	
29.9. út	18.00	Škola základ života	

Hudební scéna

8.9. út	18.00	Noc na Karlístejně	PPP/P18
9.9. st	18.00	Noc na Karlístejně	PP1
11.9. pá	19.00	Noc na Karlístejně	
13.9. ne	18.00	Noc na Karlístejně	
16.9. st	19.00	Flashdance	T2015/Z2015
17.9. čt	19.00	Flashdance	A2015/M2015
18.9. pá	19.00	Flashdance	R2015/X2015
21.9. po	19.00	Ostrov pokladů	
22.9. út	18.00	Ostrov pokladů	
23.9. st	18.00	Ostrov pokladů	
26.9. so	14.00	Sněhurka a sedm trpaslíků	
26.9. so	18.00	Sněhurka a sedm trpaslíků	

27.9. ne	14.00	Sněhurka a sedm trpaslíků	
27.9. ne	18.00	Sněhurka a sedm trpaslíků	
29.9. út	18.00	Johnny Blue	
30.9. st	19.00	Johnny Blue	

Paul Pörtner:

SPLAŠENÉ NŮŽKY

Hra německy píšícího autora Paula Pörtnera pochází z 60. let a je oblíbeným kusem řady divadelních scén. Její původní provedení se v Bostonu hrálo přes dvacet let. Jedná se o originální šílenou detektivní komedii, která umožňuje divákům zasahovat do děje a rozhodovat o dalším průběhu příběhu. Hra dokonale mísí napětí a zábavu a nabízí divákovi neopakovatelný zážitek, neboť publikum se stává přímým svědkem vraždy, o níž musí následně vypovídat a nakonec i usvědčit vraha. Děj se odehrává v kadeřnickém salónu „Splášené nůžky“, kam za poněkud osobitým personálem přicházejí náhodní i stálí zákazníci, aby se nechali ostříhat ale zároveň i pobavit. Atmosféra se mění, když piano v prvním patře přestane hrát a je spáchán zločin...

Režie: Mikoláš Tyc

Hrají: Radka Coufalová, Vojtěch Blahuta, Igor Ondříček, Michal Isteník, Markéta Sedláčková a Rastislav Gajdoš.

Dennis Martin:

OSTROV POKLADŮ

Němečtí autoři Dennis Martin a Christoph Jilo jsou u nás známí již díky úspěšnému muzikálu *Papežka*. Ve svém novém příběhu spojují skutečný život spisovatele Stevensonova s příběhem jeho nejznámější knihy *Ostrov pokladů*. Zromanizovaný svět pirátů, nekonečných mořských scénérií, nedobytných lodí, pustých ostrovů a zakopaných pokladů se zde prolíná s realistickými problémy mladého muže, který se navzdory otci vydává za svým snem, odjíždí do Paříže, aby zde v centru nespoutané bohémy našel nejen téma pro svou prvotinu, ale také potkal svou životní lásku Fanny Osbourneovou. Její syn Lloyd je Louisovi nejen mladým přítelem, ale také prvním čtenářem a zároveň i inspiračí pro novou knihu o pirátech. Malý Lloyd se ve fiktivním příběhu stává Jimem Hawkensem a i další postavy skutečného života ožívají v knize jako posádka slavné Hispanioly, jako jednohý John Silver či pomatený Ben Gunn. Jak to tentokrát dopadne se slavným pokladem kapitána

Flinta i samotným osudem Roberta Louise Stevensonova, se diváci Hudební scény přesvědčí v dobrodružném muzikálu plném nádherné fantazie.

Režie: Stanislav Slovák

Hrají: Lukáš Janota nebo Aleš Slanina, Lucie Bergerová nebo Hana Holišová nebo Ivana Vaňková, Martin Havelka nebo Ladislav Kolář, Petr Štěpán nebo Jakub Zedníček nebo Jozef Hruškoci, Jiří Mach nebo Dušan Vitázek a další.

Stanislav Moša, Ralph Siegel:

JOHNNY BLUE

Nový původní muzikál *Johnny Blue* je inspirovaný faustovským tématem. Johnny Blue je slepý pouliční zpěvák, kterého ďábel, zde v podobě ženy Satany, svede na svou cestu. Výměnou za něco tak nehmatatelného a nejistého jako je duše, nabídne Satana Johnnymu dar vidění. Dokud Johnny zpívá na ulici, vede spokojený život, má vedle sebe svou milovanou Marii, a tak se zdá, že mu nic nechybí. Pak se ovšem objeví přítel z dětství Fred, který jej přesvědčí, že se stane jeho manažerem a dostane ho do velkého šoubiznysu. Johnny má totiž vzácný talent, na němž se může přizpívat i spousta okolních rádoby přátel. Johnny v nablýskaném pozlátkovém světě pomalu ztrácí svou původní tvář, vzdaluje se milované Marii a čím větší je jeho sláva, tím osamělejší se stává. S příchodem Satany se situace ještě přiostrňuje, ačkoliv Johnny konečně uvidí svět kolem sebe, svoji duši zcela ztrácí. Naštěstí je tu ještě Marie, která na starou lásku nezapomíná a stojí jí za to o ni, respektive o něj, bojovat i se samotným peklem... Vedle nového, aktuálního pojetí známého příběhu nabízí muzikál hudbu slavného a zkušeného německého producenta a autora Ralpha Siegela, jehož písně pro různé interprety několikrát vyhrály mezinárodní soutěž Eurovize.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Jiří Mach nebo Dušan Vitázek, Lucie Bergerová nebo Hana Holišová nebo Svetlana Janotová, Andrea Březinová nebo Radka Coufalová, Alan Novotný nebo Aleš Slanina a další.

NOVÉ VAVŘINY PRO LIDICKOU

Závěr sezóny zpravidla bývá vhodnou příležitostí k pravidelnému ohlédnutí. Připomeňme si tedy v rekapitulující stručnosti, jak si pohledem několika celostátních bilancí v tomto širším kontextu vedly právě obě scény třísouborového Městského divadla Brno (MdB). I když se vůči relevantnosti rozličných anket tu a tam objevují více či méně oprávněné výhrady, jistou vypovídací hodnotu přece jen mají.

Jako vždy byla počátkem letošního roku nejpohotovější anketa v 1. čísle čtrnáctideníku Divadelní noviny (DN), soustavně otiskující rovněž žánrově diferencovaný „hvězdičkový“ Kritický žebříček vybraných premiér ze všech profesionálních divadel ČR. Do jejího již 22. ročníku přispělo 106 zasvěcených účastníků, hlavně kritiků, publicistů a teatrologů (včetně těch brněnských), kteří své tipy zpravidla doprovodili stručnou zdůvodňující charakteristikou. Kritériem pro ocenění „Inscenace roku 2014“ byl kromě vymezené doby vzniku rovněž její široce pojímaný český původ. Odpovědi zmínily ve značném typologickém rozptylu, vyplý-

CENY PRO DIVADLO

VÍT ZÁVODSKÝ

vajícím z profesní orientace či osobního vkusu respondentů, celkem 65 inscenací a projektů, jako obvykle většinou pražských. Zpochybňujícím rysem tohoto i dalších podobných hodnocení zůstává ovšem skutečnost, že mnozí zúčastnění dokázali sledovat převážně jen představení hlavního města (kde je ovšem divadelní provoz značně široký a diferencovaný) nebo ještě tak festivalová, takže v nevýhodě jsou tituly hrané „mimo centrum“, méně reprízované nebo premiérované až na sklonku příslušného roku. Přesto tu však už druhým rokem po sobě zvítězila inscenace mimopražská a patriota moravské metropole potěšilo, že se tak stalo zásluhou *Maryši* bratří Mrštíků, originálně nastudované Lukášem Brutovským ve zdejším HaDivadle. Že se Brno v celorepublikovém měřítku

umístilo za Prahou a před Ostravou jako druhé (se zhruba 18 body pro 8 titulů), přičinilo se také MdB, a to tentokrát nikoli svými muzikály, nýbrž původní dramaturgií Gogolova románu *Mrtvé duše* v režii hostující Hany Burešové a s Michalem Isteníkem v ústřední postavě podvodníka Čičikova. Vzhledem k pěti tipujícím jí připadlo 7. místo. Na konto tohoto výrazného úspěchu, který se během letošního jara poté dále množoval a zvyrazňoval, zde například čteme: „i kvůli mimořádným (už po několikáté!) výkonům Michala Isteníka a Jana Mazáka“; „diváka strhne chytrým humorem, nápaditou stylizací, přesnými typy a efektně vyhoceným závěrem a nakonec vám v této nijak neaktualizované podívané dojde, že se tady zdaleka nešklebí Rusko poloviny předminulého století“; „fenomenální herec Michal Isteník v hlavní úloze“; „ve všech složkách účinné jevištní ztvárnění, snu o ruské duši“, jež přesně v Gogolově duchu varuje i před její odvrácenou stranou; současně působící, divadelně precizní a nezvykle účinná jevištní podoba literární látky, na níž si vylámali zuby četní divadelníci i filmaři“ nebo „anketám tohoto druhu se vyhýbám..., ale tentokrát s chutí označím inscenaci dramaturgie Gogolových *Mrtvých duší*...“.

MdB se opět mimořádně dařilo ve sféře virtuálního návštěvnického ohlasu. Internetový portál i-divadlo.cz, kde na rozdíl od všech ostatních hodnocení nefiguruje odborníci, nýbrž blíže nespécifikovaná veřejnost z celé republiky, po svém odráží preference fanovského publika. V 11. ročníku jeho ankety mohli účastníci v desítkách kategorií přidělit vždy maximálně pět bodů. Podle výsledků, zveřejněných 20. února t. r., figurují jména umělců a inscenací MdB na 40 (!) příčkách, a to nejednou na těch nejvyšších. Jako čtvrtá nejvýraznější „Divadelní osobnost“ se objevil režisér a ředitel MdB Stanislav Moša, coby šestnáctá pak herec, režisér a souborový šéf Petr Gazdík, přičemž tu padlo i jméno Hany Holišové. V kategorii „Nejlepší inscenace“ vynikly na 4. místě Mošovo nastudování amerického muzikálu *DUCH*, na šestém už zmíněné *Mrtvé duše* a porůznu pak zabodovalo dokonce dalších šest činoherních i hudebních titulů z Lidické. Mezi herečkami se jako 6. zviditelnila rolí Molly v *DUCHovi* předchozí vítězka Svetlana Janotová, druhá nejoblíbenější členka MdB z posledního ročníku Křídle; bez povšimnutí nezůstaly ani výkony Andrey Březinové (vítězka týchž Křídle), Hany Holišové, Zdeny Herfortové, Markéty

Sedláčkové, Viktorie Matušové, Radky Coufalové a Ivany Odehnalové. V pánské kategorii zaujal hned 2. příčku Michal Isteník; za ním následovali další vítěz Křídle Aleš Slanina, Boleslav Polívka, Milan Němec, Petr Štěpán a Lukáš Janota. V kategorii „Jiný umělecký počin“ si nejlépe vedl scenograf *DUCHA a Benátského kupce* Christoph Weyers, připomenuti byli rovněž výtvarníci Dave Benson a Zuzana Štefunková-Rusínová, skladatelé Petr Hromádka i Zdeněk Merta a choreografka Hana Kratochvilová. Stejně jako loni (a celkově již po šesté) zvolili pak spokojení fanoušci MdB nejoblíbenějším divadlem ČR.

22. výroční Ceny Thálie 2014 ve čtyřech soutěžních kategoriích (doprovázených ještě dalšími uznáními) s předstihem nominálně vyhláší a laureáty komisionálně vybírá právě jubilující Herecká asociace v čele s prezidentem Jiřím Hromadou. Samotnými divadelníky bedlivě sledovaná akce se již předem těší náležitému zájmu mnoha sdělovacích prostředků. Prímý televizní a rozhlasový přenos jejich předávání ve „zlaté kapličce“ 28. března t. r. už podesáté moderoval plzeňský herec a dramatik Antonín Procházka. Jak víme, v kategorii „Činohra muži“ získal za kreaci statkáře Čičikova první místo Michal Isteník. Jeho bravurní výkon vystihla příslušná komise takto: „Suverénně ovládá jeviště svým dokonale hlasově a pohybově vykresleným charakterem úlisného a vypočítavého podvodníka, který sází na lidskou hloupost. Nejen bravurně zvládá komické situace, ale elegantně vystupuje i z role a nabízí divákovi vlastní komentáře, jimiž svou jevištní postavu ironizuje.“ Brněnské občerstvo této milé zprávě aplaudovalo hned při děkovačce po Mošově světové premiéře *Johnny Blue* na Hudební scéně. Noviny, odborný tisk i další media věnovaly jeho zaslouženému mimořádnému úspěchu hodně pozornosti (připomeňme alespoň rozsáhlý rozhovor Luboše Marečka *Hamlet při těle být může...* v březnovém 7. čísle DN), takže nám zbývá jen upřímně pogratulovat. Do širší nominace se probojoval Milan Němec rolí dr. Frankensteina z muzikálu *Mladý Frankenstein*, do užší pak držitelka Ceny Thálie v r. 1995 Zdena Herfortová za ztvárnění temperamentní černošky Ody Mae Brownové v muzikálu *DUCH*.

V odborných kruzích si během let získaly prestižní postavení nejreprezentativnější (a z divadelních vavříků v ČR nejstarší, leč kromě „medailistů“ obecně daleko méně viditelné) 23. Ceny divadelní kritiky

(CDK), až dosud známé jakožto velmi respektované Ceny Alfréda Radoka. Po předchozích kompetenčních tahanicích celou akci v dosavadním „radokovském“ modelu zorganizovala revue Svět a divadlo (SAD), která podrobné výsledky publikovala ve svém letošním 1. čísle. Vyhlášení a předávání cen se konalo 13. března 2015 (přímo sledovatelné alespoň na webu ČT) tentokrát v Divadle Na zábradlí, moderováno redaktory SAD Vladimírem Mikulkou a Jakubem Škorpílem. Neanonymní ankety SAD se zúčastnilo 69 systematicky písících kritiků (včetně několika málo jihomoravských). Na rozdíl od Cen Thálie, důsledně individuálně zaměřených na výkonné umělce, zahrnují CDK rozsáhlou škálu veškerých jevištních aktivit, ve speciálním oddíle dokonce i těch zahraničních. Při tipování v osmi přesně vymezených kategoriích může každý respondent udělit až tři rovnocenné hlasy a k resumé se bez jakýchkoli kuloárových jednání dojde jejich prostým součtem.

Prakticky všechna ocenění převzalo tentokrát hostitelské Divadlo Na zábradlí, což je i při uvedených znevýhodněních mimopražských produkcí naprosté unikum. Došlo k němu zásluhou Fričovy inscenace předlohy Miloše Orsona Štedroně *Velvet Havel*, úvodem slavnostního večera předvedené. Protože většina našich návštěvníků patrně nemá možnost SAD pravidelně sledovat, zalistujme tímto poměrně obsáhlým, odborně kompetentním zhodnocením zde. Alespoň enumerativně se dovíme, jak je (nejednou v redakční selekci a krácení) reflektován právě umělecký přínos MdB, aniž bychom ovšem bagatelizovali souběžné výsledky dalších tu zastoupených scén Brna a jižní Moravy vůbec, resp. brněnských tvůrců hostujících v souborech jiných měst nebo bývalých členů MdB.

V hlavní kategorii „Nejlepší inscenace roku 2014“ připomněla se opět na 8. – 11. místě s pěti hlasy světová premiéra Hany Burešové *Mrtvé duše*. Z vyjádření odborníků vybíráme: „Inscenace působí, jako by její text i témata psal Gogol teď a tady: podvod jako způsob života. Dotáhněte to do mrazivé velmocenské roviny, a jednotkou tohoto způsobu bude jeden Putin“; „Jevištně nápadité antiiluzivní nastudování staví na výrazné stylizaci a zgroteskňující nadsázce. V poloze kabaretní revue s vyrovnanou hereckou složkou doslova exceluje Čičikov Michala Isteníka.“ Jeden respondent pak připomněl Mošovo ztvárnění muzikálu *DUCH*. Mezi křecemi žen se objevuje v již zmíněné roli Ody

Mae Brownové Zdena Herfortová. Podle očekávání se MdB zviditelnilo v kategorii „Mužský herecký výkon roku 2014“, a to zásluhou Michala Isteníka na 2. – 3. příčce, kterému dala hlas hned desítká kritiků. Skromný umělec (a „radokovský“ Talent roku 2011) jistě nezpychne, ocitujeme-li ještě jedno shrnující vystižení jeho postavy: „Všestrannému herci připadla v tomto revuálně kabaretním pojetí předlohy kromě plastické charakteristiky postavy rovněž „zcizující“ funkce vyprávěče i komentátora. Ostře střihy mezi oněmi dobře skloubenými polohami zvládá flexibilitou známý interpret zcela suverénně: jeho chameleonsky proměnlivý hochštapler, na první pohled vystupující z okolní pánské šedi výrazným líčením a křiklavým rudým kostýmem, je chlestadkovským podvodníkem mnoha rysů a tváří. Vedle pocitu divácké štítivosti nad jeho bezskrupulózní slizkostí a posléze falešnou sebelítostí nepostrádá tato imponující křea nejen bohatou, etudově propracovanou humornou škálu, ale ani odstín jakési melancholie.“ Se čtyřmi hlasy následuje v Mošově režii Shakespearova *Benátského kupce* bohatý Žid Šajlok Boleslava Polívky, o němž tu čteme: „...výkon myšlenkově podložený, do detailů precizovaný a ambivalentní, nesolisticky ukázněný a spíše tlumený, neuchylující se k podobizivému extemporování. Jeho stářím nahloday finančnk, pro něhož jsou peníze jedinou obranou proti všeobecnému opovrzení i příhodným nástrojem urputně prosazované pomsty...“. V oddíle „Divadlo roku 2014“ preferoval MdB dva respondenti. V kolonce „Scénografie roku“ potkáme jména Zuzany Štefunkové-Rusínové (kostýmní návrhy pro *Mrtvé duše*), Karla Čapka (scéna k Tycovu nastudování Kleistova *Prince Homburského*), Christophy Weyerse (výprava k *Benátskému kupci*) a Jaroslava Milfajta, ovšem za scénografický podíl na jednom z titulů pražského Divadla v Dlouhé. Dobrou ostruhou do další tvorby může být grafikovi, designéru a scénografovi Petru Hlouškovi umístění v kategorii „Talent roku“.

Jak z tohoto ne snad příliš suchopárného přehledu předešvých odborných anket celostátního rozměru vyplývá, mohlo se také v uplynulém roce Městské divadlo Brno pochlubit – kromě stále divácké přízně a pravidelných zahraničních kontaktů i „spanilých jízd“ – nejedním fundovaným názorem podloženým a veřejně deklarovaným úspěchem.

Text: Vít Závodský,
foto: jeř Kratochvíl

SALON MDB

Stanislav SLOVÁK

V prostředí nedobytných lodí a zakopaných pokladů, obklopený postavami pirátů, bukanýřů, kapitánů a plavčičků strávil poslední měsíce herec a režisér Stanislav Slovák. Režijně připravoval rodný muzikál *Ostrov pokladů*, který podle stejnojmenného románu Roberta Louise Stevensona napsali němečtí autoři Dennis Martin a Christoph Jilo. Hned poté ale dobrodružství a námořní bitvy vyměnil za svět plný vědeckých objevů, když

začal pro Biskupský dvůr připravovat komediální zpěvohru *Mendel aneb Vzpouza brášek*. Stejně jako u předchozích titulů *Baron Trenck* a *Cyril a Metoděj* se na ní navíc podílel i jako spoluautor.

Hltal jste jako kluk knížku Ostrov pokladů?

Jasně. Ale jako kluk jsem vůbec hodně četl, a to nejenom povinnou četbu, protože rodiče nás k tomu vedli. Vždycky říkám, že můj bratr, který je profe-

sionální fotbalista a dnes už i trenér, je nejsečtější fotbalista v Evropě. Myslím, že pro děti ve věku dvanácti až třinácti let je zrovna knížka *Ostrov pokladů* ideální, protože kluci se můžou s hlavním hrdinou Jimem Hawkinsem skvěle ztotožnit. Takže my jsme si jako kluci samozřejmě hráli na kovboje, na indiány, na vojáky, na piráty, na chalupě jsme měli vystavené strážné koše. A doba sto třiceti let jenom potvrdila a prověřila, že příběh *Ostrova pokladů* je geniálně napsaný.

Kde jste vyrůstal vy? Jste městské dítě nebo spíš kluk z venkova?

Narodil jsem se ve slovenské Nitre, a žili jsme tam do mých dvanácti let. Pak jsme se s rodiči přestěhovali do Bratislavy. Takže s mým o dva roky starším bratrem jsme vyrostli a velkou část dětství prožili právě v Nitre. Naše sestra Svetlanka, která je o deset let mladší, už v Nitre strávila asi jen dva roky a má tím pádem v sobě daleko víc zažitou právě Bratislavu. Nitra měla v té době asi osmdesát tisíc obyvatel, což už se dá považovat za větší město. Ale bydleli jsme přímo pod hradem, takže na jedné straně jsme byli v centru, ovšem z druhé strany byla blízko řeka a obrovský park, kde jsme se mohli vyřadit. Vlastně jsme pořád lítali někde po venku. Proto vždycky říkám, že jsem měl nejhezčí dětství na světě.

Zažívá to podobně i váš devítiletý syn?

Tadeášovi jsme právě chtěli s Markétkou umožnit to samé, takže jsme se před šesti lety přestěhovali deset kilometrů jižně od Brna do Modřic. Předtím jsme totiž deset let bydleli přímo v centru, pár minut od divadla. Ale tady jsme skoro jako na vesnici, všichni se navzájem známe. Tadeáš hraje závodně fotbal, jezdí s klukama na kole, lítají po venku – takže už to u něho začíná být podobné jako u mě.

Se kterou postavou z *Ostrova pokladů* jste se jako kluk nejvíce ztotožnil?

Vždycky jsem obdivoval doktora Liveseyho. Ale v naší muzikálové verzi mě kromě jiných rolí fascinuje postava maminky Fanny a její vztah k synovi Lloyd Osbourneovi, protože má skutečný předobraz. Byla to právě Fanny a její syn Lloyd, kteří už jako rodina s Louisem Stevensonem odpulili na ostrov Samoa do Pacifiku. Takže, kdo má rodičovské zkušenosti, pochopí krásnou a dojemnou situaci, jak se dospělý chlap skamarádí s malým klukem, který není jeho vlastní. Jinak mě samozřejmě baví piráti, Jim Hawkins, Billy Bones, jednohohý John Silver a další. Ale Fanny s Lloydem jsou pro mě hodně silná dvojka.

Momentálně jste se ale už přesunul na Biskupský dvůr, kde bude mít 21. června premiéru vaše další inscenace Mendel aneb Vzpouza hrášků. Jde o vaši už pátou autorskou spolupráci v sestavě Štěpán – Šotkovský – Slovák.

Pro Biskupský dvůr je to sice potřeť, ale celkově jde o naši už pátou společnou věc. Ještě předtím jsme pro Hudební scénu sepsali *Sněhurku a sedm trpaslíků* a pro Činoherní scénu zdramatizovali román *Měsíční kámen*. A v žádném případě nesmíme opomenout skladatele a hudebního mága Karla Cóna, který je takovým „d'Artagnanem“ našich her. Navíc je z nás nejzkušenější, věkově vyvrátelejší, takže našim smyšlenkám dodává ten správný nadhled a potřebný kmetský klid.

Kdo je ve vaší trojici vůdčím typem?

To se nedá říct. Každý chvilku. Pracujeme tak, že někdo přijde s nápadem, jiný ho rozpracuje, pak si o tom všichni povídáme, Honza nám k tomu rozdává odborné materiály, které si prostudujeme. Ale všechno se to pokazuje odbyvá v příjemné tvůrčí atmosféře, žádné nervy a napětí. Ale nesmí se nám to vymknout z kontroly. Třeba před premiérou *Barona Trencka* jsme si o celém příběhu intenzivně povídali víc než rok. Najednou přišel termín odevzdání 31. března a my jsme si na začátku března uvědomili, že by bylo dobré sepsat příběh Trencka na papír. Všechno jsme nosili v hlavě, měli jsme různé poznámky po zápisnicích, ale kompletnímu scénáři se to rozhodně nepodobalo. Ale jak jsme v tom už tak dlouho leželi, za chvilku byl text na světě.

Tak snad na tom tentokrát nejste podobně?

To ne. Tentokrát se stal jakýmsi neoficiálním tahounem našeho týmu Petr, který na papír zhmotnil velkou část našich společných nápadů. Mně se k rozvinutí dějové linky zadařilo přispět tím, že bychom třeba mohli příběh obohatit ještě o takový cyranovský motiv, ve kterém by nechyběla romantika a láska. Tak nám do příběhu vstupuje postava slavné divy Emy Denkerové, kterou s Mendelem pojí v naší inscenaci platonická láska. Potom nás napadlo, co kdyby Mendelovi do života vstoupil nějaký mefistofelovský prvek. Proto Honza vypátral postavu impresária Antona Zöllnera. Ten byl přesně v době, kdy se Mendel stal opatem augustiniánského kláštera, principálem divadla Theater am Krautmarkt (dnešní Reduta) na Zelném trhu.

Baron Trenck byl výpravná legenda se zpěvy, Cyril a Metoděj zase činoherní balet. Jak jste pojali příběh o Mendelovi?

S Jakubem Zedníčkem na zkušební práci na muzikálu Ostrov pokladů

Původně jsme *Mendela* zamýšleli jako čistou činohru. Jenže i když měl Mendel velmi barvitý život, pořád nám z toho vycházela jen věda a tak trochu suchopárný popis jeho objevů. Tak jsme to nakonec vzali úplně z jiného konce. Současný tvar inscenace nazýváme parafrází na frivolní operetku. Vycházíme sice ze skutečných faktů, kdy necháváme třeba krátce zaznít i Mendelovu slavnou přednášku. Ale často s fakty nakládáme volně a dáváme prostor naší fantazii. Protože jak nám potvrdili naši odborní poradci, Luděk Galuška a Jiří Sekerák z Moravského zemského muzea, kteří s námi spolupracují, co není dokázané, to se mohlo stát. Tak z toho po „dumasovsku“ vycházíme.

Čeho vše se tedy diváci na Biskupském dvoře dočkají?

Příběh nazíráme optikou pětadvacetiletého studenta, který o Mendelovi píše disertační práci. Najednou se mu v životě zjeví právě Anton Zöllner. Potkají se na Mendláku a uzavrou mefistofelovský obchod. Zöllner se totiž domnívá, že jeho éra byla později neprávem opomenuta, takže chce, aby ji student ve své práci náležitě připomenul. A na oplátku mu zase nabídne, že ho provede tehdejší dobou. Vcucne ho tak do kabaretního prostředí a začíná se odvíjet „velké divadlo brněnského světa“.

Objevují se v příběhu i reálné postavy té doby?

Už jsme zmínili Emu Denkerovou a Antona Zöllnera. Dále nám v příběhu vystupují Mendelův otec a strýc, opat Napp, bratr Klácel, Charles Darwin nebo profesori ve Vídni, kde Mendel prožil dva

roky a nesložil tam profesorské zkoušky. Do děje vstupuje taky vrchní zemský rabín Baruch Placzek, se kterým se Mendel přátelil. Připomínáme i Štúrovice, kteří měli zrovna ve Vídni radu, takže dojde i na, řekněme, mírně rozvolněný výstup Ludovíta Štúra a slovenských obrozenců. Objevuje se zde i mladý Leoš Janáček, který opravdu dirigoval na Mendelově pohřbu. Mendel byl totiž jeho velký podporovatel.

Při nedávné světové premiéře Skleněného pokoje byl na návštěvě v Brně i autor její předlohy, britský spisovatel Simon Mawer, který je známý svým dlouhodobým zájmem o Mendelovu osobnost. Konzultovali jste s ním třeba nějaké detaily?

Bavili jsme se spolu a strávili s ním dvě příjemná odpoledne. Byl z našich nápadů nadšený a říkal, že pokud mu to vyjde, rád se na naše představení přijede někdy podívat. Ale už tehdy jsme věděli, že oproti jeho románům a odborným badáním o Mendelovi my jdeme trochu jinou cestou a pohráváme si s tímto námětem daleko volněji. Takže nějaká přímá souvislost a inspirace tady není, ale třeba konkrétně Mawerův román *Mendelův trpaslík* znám, četl jsem ho a moc se mi líbil.

Máte vy sám kladný vztah k přírodním vědám?

Nemám, nikdy mě to ve škole moc nebavilo. A podobně jsou na tom myslím i Petr s Honzou. Všichni tři tihneme spíš k humanitním oborům, baví nás hlavně dějepis a historie, literatura, výtvarné umění. Ale snažíme se obklopovat lidmi, kteří nám o vědách umí poutavě vyprávět. A my potom hledáme souvislosti, spojujeme všechna

fakta dohromady, občas je trochu okořeníme, což je pro potřeby divadelní hry myslím ideální řešení. **Proč jste jako podtitul bry zvolili *Vzpouř hrášků?*** Vrtalo nám hlavou, jak Mendel vlastně přišel na to, že bude dělat pokusy zrovna s hráškem. Proč to nebyly třeba fazole? A protože chceme, aby se diváci na našem představení taky pobavili, tak jsme se v naší verzi rozhodli pro řešení, které se objeví v závěru první poloviny. Mendel se podle nás jednou takhle prochází po Brně a přemýšlí si o všem možném, když vtom náhodou potká trochu bohémského Klácela. Sednou si spolu na skleničku, načez ho Klácel zatahne do Reduty na premiéru operety *Princezna na hrášku*. Tam se to na jevišti jenom hemží postavami v kostýmech hrášků a neustále se ozývá Pisum sativum. A právě teprve tam Mendelovi dojde, že to musí být jediné hrášky!

Jako režisér i herec za sebou máte hodně hektické poslední dvě sezóny. Čeká vás po premiéře Mendela trochu oddech?

Dá se říct, že ano, i když za tento pracovní záprah jsem zvyklý. Ale poslední dva roky pro mě byly hodně nabitě. S ročníkem mých jamáckých studentů jsem nejprve nazkoušel muzikál *Jerry Springer: The Opera*, potom přišla premiéra komedie

Dvojitá rezervace pro naše divadlo, pak představení *Buchty a bohyně*, potom jsem režíroval *Zkrocení zlé ženy* ve Zvoleně a hned nato muzikál *Pokrevní bratři* v německém Meiningenu. Takže se mně takhle sešlo vlastně pět věcí za sebou a říkal jsem si, že od loňského podzimu budu hlavně v Brně. Slíbil jsem to synovi, protože právě minulý rok jsem v podstatě nebyl čtyři měsíce doma. Takže letos budu až přesně po roce v září režírovat *Habadüru* v Nitře.

A přes léto si užijete dovolenou...

V srpnu budeme mít volno, tak asi pojedeme na chalupu k rodičům na Slovensko. Uvidíme, jestli se vydáme třeba i k moři do Chorvatska, kam rádi jezdíme. Ale tohle my nikdy moc neplánujeme. Nejradši nasedneme jen tak do auta a na blind někam vyrazíme na pár dní. Zavoláme předtím akorát Kubíčkově Przebindovi, jestli nám může pohlídat psy, a jedeme. Už jsme se totiž za posledních dvacet let nacestovali s Markétkou tolik, že dnes je nám nejlíp doma.

*Text: Lenka Suchá,
foto: jeř Kratochvíl*

*S Petrem Štěpánem v inscenaci *Baron Trenck*, kterou i režíroval*

MUZIKÁL JOHNNY BLUE: FAUSTOVSKÉ TÉMA V MODERNÍM HÁVU S PÍSNÍČKAMI RALPHA SIEGELA

Vzal písničky Ralpha Siegela, vymyslel příběh a udělal z toho muzikál. Kdo? No přece Stanislav Moša, ředitel, režisér a scenárista Městského divadla Brno. Na prkna, která znamenají svět, se tak dostal příběh slepého pouličního zpěváka Johnnyho Blue.

Pekelně dobrá ústřední čtveřice

To, na čem každý dobrý muzikál stojí a padá, jsou kromě hereckých výkonů především výkony pěvecké. A tady jsme mohli vidět a slyšet ty nejlepší z nejlepších. Roli slepého zpěváka Johnnyho Blue s přehledem odehrál a odpíval Dušan Vitázek. Dušan je ostřílený muzikálový herec, který má na kontě spoustu velkých rolí (namátkou jmenujme alespoň dvojroli Jekylla a Hyda ve stejnojmenném muzikálu nebo roli Sama v muzikálovém *DU-CHovi*), a tak není divu, že Johnnyho, který v představení hraje na dvanáctistrunnou kytaru a foukáci harmoniku, ztvárnil právě on.

Jeho lásku Marii citlivě zahrála Lucie Bergerová, dr-

žitelka Ceny Thálie a členka souboru Těšínského divadla. Naprosto bezkonkurenční pěvecký výkon pak podala Radka Coufalová, jejíž ďáblice Satana byla jednoduše ďábelská a pokaždé, když se objevila, jí patřila celá scéna. Ústřední čtveřici doplnil Aleš Slanina jako Fred, který celému představení dodával ríz svými vtípky.

Pocta dílu Ralpha Siegela

I tak by mohl znít podtitul tohoto muzikálu. Celý je totiž postaven na písničkách Ralpha Siegela, které do češtiny přeložil Stanislav Moša a o jejichž hudební nastudování se postarali Karel Cón a Ema Mikešková. Neméně důležitou složkou hudebních čísel je také choreografie. Tu měla na starost Hana Kratochvilová.

Ďábel nosí Pradu

Jestli přímo Pradu, nebo ne, to sice nevím, jedno ale vím jistě – kostýmy Andrey Kučerové k tomuto představení jsou skvostné! Ať už jsou to barevné kostýmy ve společných choreografiích, kostýmy zachycující Johnnyho proměnu z pouličního zpěváka ve velkou hvězdu, nebo kostýmy připomínající pekelné plameny, do kterých byl oděn orchestr, který v tomto představení nebyl schovaný kdesi pod jevištěm, ale byl umístěn za herci. I v případě kostýmů však vyčnívala Satana, jejíž černý kožený plášť, červené kraťasy a černé vysoké boty na podpatcích skvěle dotvářely image už tak dokonale zpracované postavy.

Zajímavě řešená byla také scéna. Scénograf Petr Hloušek totiž kromě klasických tří projekcí (vlevo, vzadu a vpravo) přidal ještě čtvrtou – na stropě!

Pohádka pro děti i dospělé

Muzikál *Johnny Blue* je ukázkou zkaženosti naší společnosti, které nevdají přiživit se na úspěchu druhých k dosažení úspěchů vlastních, a kritikou špatných lidských vlastností, jako jsou pycha a závist. A to je, myslím si, v dnešní době potřeba připomínat neustále.

Silvie Kostovská,

www.generace21.cz, 12. 4. 2015

V HLAVNÍ ROLI TUGENDHAT. SVĚTOVÁ PREMIÉRA V BRNĚ

Světových premiér možno zhlédnout poměrně hodně. Pokud tak přijmeme první uvedení každé nové hry na domácí divadelní scéně. Pouze velký narcis, případně recesista, dá však informaci o své světové premiéře na vědomí. Pravděpodobnost, že svět se o ní dozví a dílo převzme světové scéně

do dramaturgických plánů, je ovšem nepatrná. Právem nese označení světová premiéra dramaturgické úspěšného románu Simona Mawera *Skleněný pokoj*, uvedená pod stejným názvem Činoherní scénou Městského divadla Brno 7. února. Dodejme hned, že byla premiérou úspěšnou a zdařilou.

Kniha vyšla v roce 2009, nominována byla na prestižní anglofonní Man Bookerovu cenu a dočkala se řady překladů. V roce 2014 získal práva k dramaturgické ředitel Městského divadla Brno Stanislav Moša, autor i režisér nové hry. Premiéra byla přirozeně očekávána – nejen proto – s velkým zájmem a napětím.

Hlavním aktérem i dějištěm příběhu je slavná brněnská vila Tugendhat. S. Mawer, Angličan dlouhodobě s rodinou žijící v Itálii, je původní profesí biolog. Těžko mohl v devadesátých letech vynechat návštěvu Brna, místa spojeného s životem a dílem zakladatele genetiky Gregora Mendela. Zda sem již tehdy přijížděl s ideou románu, nevím, jisté je, že v roce 1997 vyšel jeho *Mendelův trpaslík*, kterým se autor zařadil mezi světově známé beletristy. U spisovatele vznikl vztah sympatie k předtím neznámému městu, které v devatenáctém století prožívalo velký rozvoj. Později vyslovil: „Prahu je snadné milovat. Ale milovat Brno, znamená poznat ho.“

Oku spisovatele nemohly uniknout další místní realie, mezi nimiž zaujímá výraznou pozici vila Tugendhat. Tu možno vnímat jako symbol další výrazné, ovšem nedlouhé již éry celkového rozvoje Brna v období první republiky. Takové postavení také v románu i ve hře vila zaujímá.

Rozpad rakousko-uherské monarchie zanechal v duších části obyvatel města nezacelené jizvy, na druhé straně u mnohých probudil sympatie k mladé demokracii, která přinášela nové impulzy a energii, stírala národnostní rozpory. Brno s českým, židovským a německým obyvatelstvem, zdálo se, mělo nakročeno k slibné budoucnosti.

Simon Mawer nadějnou atmosféru, záhy se měnící v dusno blížící se katastrofy, citlivě přibližuje. Na stránkách románu organicky propojuje ideu, výstavbu a další osudy vily postižené nástupem nacismu, válkou a obdobím poválečným s vývojem vztahu mladého páru ze smíšené, dobře situované židovsko-německé rodiny.

Zatímco historie vily je v zásadě věrným zobrazením a v poměrně rozsáhlé expozici se čtenář do-

zvídá, v čem je stavba v dějinách architektury a stavebnictví výjimečná, postavy jsou fikcí, jejich osudy fabulací. Současně výstižným modelem, jak období od nadějí k rozvratu zasáhlo společnost i její nejkomornější podoby a vztahy – rodinné, přátelské, partnerské.

I když román v originále nejmenuje město, architektu, vilu a její obyvatele, čtenář reálnou předlohu rychle dešifruje. V českém překladu knihy se již objeví Brno, kolorit nadějného období podtrhují odkazy na některá známá jména. Vzpomenuti jsou architekti B. Fuchs a M. Wiesner, či talentovaná V. Kaprálová. Ze stránek románu proniká ke čtenáři hudba dnes nejhranějšího operního skladatele 20. století Leoše Janáčka.

Není náhodou, že ne snadný úkol převést román do rovnocenné jevištní podoby, našel realizátora v Brně. Nepřekvapí, že výzvy se chopilo Městské divadlo Brno, známé otevřeností novému, flexibilitou, s níž dokáže uchopit zajímavá témata. Hudební scéna získala v evropském prostředí renomé brilantními realizacemi slavných světových muzikálů, v domácím prostředí rychlým převodem zahraničních novinek i zařazováním původních domácích titulů.

Přepis poměrně rozsáhlého románu do dramatické podoby je náročný již pro nutnost respektu k únosné délce představení. S. Moša zvolil cestu uchovávat plnou celistvost děje, nezasahování skřty, s respektem k původním dialogům. Výsledek je zdařilý i v tom, že ani ten, kdo román nečetl, o nic zásadního z příběhu nepřichází. S tím koreponduje délka představení překračující běžný průměr. Výstavba scénáře, členěného do 55 obrazů, však dává realizaci rychlý sled a spád děje obdobný dynamickému filmovému střihu.

Dramaturgické věrně zachovává charakteristiky postav, akcentuje pouze rysy správce vily Lanfka, („typus vyčuráný Čecháček“), kterého přesně ztvárnil Michal Isteník. Divadlo disponuje kvalitním hereckým ansámblem, (mnozí jsou schopni perfektně zvládat jak činoherní, tak muzikálové role). Výběr herců velmi dobře ladí s charakterem postav. Při vyrovnání výkonů těžko někoho zvlášť vyzvednout, ocenění jistě náleží Pavle Vitázkové, představitelce ústřední ženské role Liesel. Elegantní, uzavřená ve svých niterných citech, udržující distanci, jako by byla jistou paralelou pokoje s výhledem přes sklo na vzdálené obrysy města a života v něm.

Liesel touží po lásce, emocím dá však průchod jen

mimořádně. Její manželství s úspěšným průmyslníkem Viktorem Landauerem je ponejvíce výslednicí společenské blízkosti, spřízněnosti, příslušnosti k dané společenské vrstvě. Spíše než láska skrývá se touha po ní. Když vyjde najevo Viktorův mimomanželský vztah, Liesel to v podstatě přijímá jako daný fakt s jistotou až racionální rezignací. Viktor (přesvědčivý Petr Štěpán) ve vztahu s Katou, po všech stránkách od manželky odlišnou, (v přílehlavém podání Svetlany Janotové), prožívá vášnivý vznět se vším, čeho se mu doma nedostává. Vzniká zvláštní, všemi akceptovaná triáda muže, manželky a milenky (současně vychovatelky dětí), tiché, pragmatické společenství do okamžiku tragického rozuzlení. Bez ohledu na rozdílnost obou ženských charakterů je znát, že více jsou situací postiženy právě jejich strany trojúhelníku.

Asi nejzajímavější a nejplastičtější ženskou postavou románové předlohy je nonkomfortní Hana, v drammatizaci ztvárněná Ivanou Vaňkovou. Žena volných mravů, bisexuálka, plně si užívající života, bez respektu k běžným společenským normám, je ženským představitelem slovanského živilu. Dominantní Hana dlouho váhá, než prozradí Liesel svou vyhraněnější orientaci a svěří se, co k přítelkyni cítí. Setká se pouze s překvapením, ne se zavržením a odmítnutím, jak se obávala. Naopak je zřejmé, že jen události, které přítelkyně rozdělí, uchovají vztah mezi nimi jako platonický.

Osoby uvnitř skleněného pokoje jako by mezi sebou měly obdobnou nepropustnou stěnu a narážely o ni. Po letech právě Hana jako by ji v čase poníčené, válečnými šrámy silně postižené vile symbolicky bortila novým, tentokrát naplněným lesbickým vztahem. V období s osudy dřívějších obyvatel vily vztah mladé rehabilitační sestry (Radka Coufalová) s lékařem Tomášem pro hru i román příznačně končí zklamáním. Citové naplnění, marně u mužského partnera hledané, je nalezeno v jiném vztahu.

Řada dalších, zde nejmenovaných herců, zaujala v menších, ne však nevýznamných rolích. Byli rovnocennou součástí ansámbly a neopominutelnou součástí úspěchu představení.

Inscenace se představila jako kompaktní celek v souhře všech složek. Nepochybnou zásluhu na celkovém úspěchu má efektní a vynalézavě funkční scéna Christopa Weyerse a s dějem korespondující hudba Zdenka Merty. Krásné kostýmy Andrey Kucherové okouzly ženy, ale nejen je. Třeba jmenovat

Davidu Kachlírě (světelný design), Petra Hlouška (projekce), choreografku Anetu Majerovou, Zdeňka Helbicha (produkce), Jana Mazáka (asistent režie) a Kláru Čoupkovou (asistentka kostýmní výtvarnice). Dramaturgem byl Jiří Záviš. Tvůrčí tým Městského divadla Brno pod vedením autora a režiséra drammatizace Stanislava Moši připravil zajímavé představení, které, jak odpovídá filozofii této scény, má oslovit a zaujmout širokou škálu diváků. Pro divadlo byl citlivě zpracován brněnský příběh, současně světový soudobý román. Třeba dodat, že na premiéře přítomný autor knižní předlohy nešetřil chválou. I když jde o titul zvláště atraktivní pro Brňany, je pravděpodobné, že inscenace zaujme i realizační týmy z jiných míst republiky.

Jaroslav Štěpaník,
www.literarky.cz, 16. 2. 2015

JEVIŠTĚ ZHMOTNILO „SKLENĚNÝ SEN“

Britský biolog a spisovatel Simon Mawer má k moravské metropoli (i díky genetikovi Gregoru Mendelovi) blízký odborný i osobní vztah. Bylo tedy jen otázkou času, kdy se v Městském divadle Brno objeví jevištní adaptace prozaického bestselleru *Skleněný pokoj* (2009), kterou s využitím pohotového překladu Lukáše Nováka vytvořil a za účasti spokojeného autora ve světové premiéře uvedl zdejší ředitel Stanislav Moša.

Prvotní lokální inspirací byla mezinárodně proslulá funkcionalistická vila Tugendhat, navržená pro bohatého průmyslníka avantgardním architektem Miesem van der Rohe. Nevděčný úděl racionalisticky pojatého domu pak zalidnil do fikce přecházející příběh jeho obyvatel (Tugendhatovi tu vznesli protestní výhrady) – rodiny továrníka Landauera a jejich přátel. Moša se s drammatizací románu vyrovnal velmi obratně a vnesl do jeho děje i vlastní výkladové akcenty: zachoval všechna jeho podstatná fakta a složitě dostupné osudy početného okruhu postav sledoval v propojení s tehdejšími celosvětovými událostmi (nástup nacismu s rasovým pronásledováním Židů, období poúnorové totality, příchod pražského jara) u nás i na řadě zahraničních míst od konce dvacátých let (s bodře rozevřelým architektem von Abtem Rastislava Gajdoše) do počátku sovětské okupace v roce 1968.

Bez mála tříapůlhodinový večer s kruhovou kompozicí rozčlenil Moša ostrými střihy do padesátí

pěti krátkých, světle modelovaných sekvencí, pracujících se syžetovými i symbolickými kontrasty a simultaneitou; zatímco se první polovina představení při ironické dvojznačnosti některých replik nebo situací odvíjí dynamicky, ve druhé se v nutnosti dějové či vzpomínkové peripetie rozličně „odreferovat“ vytrácí divákovo soustředění.

S působivou evokací magického obytného prostoru a nápodobou jeho luxusního vybavení si zdárně poradil osvědčený scénograf Christoph Weyers, když japonskou technikou origami v podobě siluet umožnil hbité střídání mnoha destinací. U četných bleskových převleků se výborně uplatnily dobové kostýmy Andrey Kučerové. Většina účinkujících ztvárňuje vždy několik figur. Dobře individualizovaní protagonisté tolerantně proměnlivého citového víceúhelníku (Pavla Vitázková, Petr Štěpán, Ivana Vaňková, Svetlana Janotová) mají protipól v odpudivém plebejském chameleonu Laníkovi Michala Isteníka, čerstvého držitele Ceny Thálie. Genius loci výjimečné stavby s melodramatickým nádechem životů jejích obyvatel se v Městském divadle Brno přetavil do vyváženého profilového nastudování.

*Vít Závodský,
Týdeník Rozhlas, 20. 4. 2015*

DUCHOVI V MĚSTSKÉM DIVADLE BRNO SE NEDÁ NIC VYTKNOUT

Muzikálová verze příběhu zachovává děj filmu a zdařile střídá romantické a dramatické scény s komickými. Celá inscenace je založena na použití světelných a zvukových triků, které svou dokonalou sehraností s děním na jevišti umožnily zobrazení nadpozemského světa. Scény, kdy Samův duch prochází předměty, snaží se dotýkat Molly nebo vstupuje do těla Ody Mae, působily věrohodně a díky výbornému načasování všech zapojených složek se vyrovnaly moderním filmovým efektům. Vrcholem toho pak byl souboj Samova ducha s Carlem, který kombinací triků a projekcí vytvořil nejdramatičtější scénu celého díla.

Velmi nápaditě byly použity dataprojekce během přestaveb, kdy diváci na plátně sledovali dokončení předchozí scény, na kterou pak plynule navázala scéna další. Projekcemi pak stejně pozoruhodně inscenační ztvárnili např. jízdu metrem.

Výbornému obsazení vévodili oba představitelé hlavních rolí – Svetlana Janotová a Dušan Vitáček, kteří byli perfektní jak po pěvecké, tak po herecké stránce. Oba bravurně zvládli být bezstarostní a zamilovaní v první části a v části druhé jejich výkony ve smutných scénách jistě vehnaly mnoha divákům slzy do očí.

Pokračování na str. 36

ČERT TĚ VEM

Nikol KOTRNETZOVÁ

Splnila si sen a je na startu kariéry. Ačkoliv působí jako velmi křehká bytost, nedejte se zmást. Světlovláska s hnědozelenými očima a krasosmutným, jakoby melancholickým úsměvem zpívá a tančí ráda už od dětství. Nějaký čas se mimo to věnovala také hře na klavír, plavání, folkloru, aerobiku, dokonce i judu. A tanec či pohyb jí vůbec nedělá problémy. To je jen kousek z osobnosti Nikol Kotrnetzové, zatím ne příliš známé muzikálové herečky Městského divadla Brno. Má krásných čtyřiaadvacet, v angažmá bude rok a na rodné Znojmo a svou rodinu nedá dopustit. Role, ve kterých účinkovala, zatím dokáže počítat na prs-

tech. Ale to ji nikterak netrápí, jak sama říká, dokáže být trpělivá.

Vy jste šla nekompromisně za svým snem. Sama říkáte, že jste už jako holčička chtěla být herečkou a zpěvačkou a prvním vážným krokem k tomu asi bylo už vaše vystupování ve zdejším divadle před jedenácti lety.

To je fakt. Rodiče mě v mých snech od malička podporovali, takže když jsem ve třinácti letech přišla, že chci hrát v divadle, nebyli proti. Na konání konkurzu mě tehdy upozornila paní učitelka ze znojemské školy, která věděla, že ráda zpívám a tan-

čím. Povedlo se a já jsem poprvé, i se svou mladší sestrou, stanula na prknech tohoto divadla jako skřet v muzikálu *Zahrada divů*. O rok později potom přišlo účinkování v dalším nádherném muzikálu *Oliver!*, kde jsem si zahrála zloděje a sirotka. To jsou zážitky, na které se nedá zapomenout, a zvláště teď, když už jsem skoro rok v profesionálním angažmá. Být tady, vystupovat, sledovat starší a především zkušenější kolegy, to všechno je vlastně naplnění mých dávných přání. Ještě nedávno jsem měla za to, že největším úspěchem bylo absolvování JAMU. To, že můžu hrát tady, je však ještě o něco víc.

Jaké to bylo, když už jste se jako absolventka muzikálového herectví vrátila do míst, kde jste pokusila ta slavná prkna, o kterých se říká, že znamenají svět?

Příznám se, že takové to prvotní nadšení, které jsem měla jako malá holka, mě neopustilo ani teď. Pořád mně nepřipadá, že chodím do práce. Je to pro mě mnohem víc zábava. Jsem ráda za každý nový projekt, který se mi naskytne. Ráda chodím na zkoušky a pozoruji, jak pracují ostatní herci, prostě mě to opravdu baví.

Základní i střední škola vám daly výborné jazykové vybavení. To jste nikdy neuvažovala o tom, že by bylo lepší němčinu využít na profesionální úrovni?

Uvažovala, ale zase to bylo spojeno s divadlem. Ještě před tím, než jsem dostala angažmá v Městském divadle Brno, jsem přemýšlela, že zkusím štěstí ve vídeňském Raimund Theateru nebo v nějakém jiném německy mluvícím divadle. Osud tomu ale chtěl jinak. Ve třetím ročníku jsem měla možnost účinkovat v *Zorrovi* a o rok později jsem dostala nabídku i na muzikál *Flashdance*. Nakonec tedy zvířezilo Brno, které mě úplně pohltilo. Avšak vzhledem k tomu, že naše divadlo hodně jezdí do zahraničí a často i do německy mluvících zemí, věřím, že se moje němčina na jevišti ještě uplatní.

Kterou z postav, jež vás dosud potkaly, považujete za největší či nejdůležitější?

Každá role, kterou dostanu příležitost nazkoušet, je důležitá a každá mě o další nové poznatky a zkušenosti obohacuje. Momentálně je nejdůležitější ta poslední z *Ostrova pokladů*. Je to báječný výpravný muzikál s povedenou scénou, který se myslím bude hodně líbit. Režiroval ho Stano Slovák, je tam spousta pěkných písniček a já hraji jednu ze čtyř Američanek. Jsou to takové s odpuštěním slepice, které každého pomluví a na nikom nenechají nit

suchou. Je to veselá komická role, kterou si opravdu užívám.

Je to asi předčasné, ale máte představu o svém hereckém poslání?

Vlastně zatím ani moc ne. Výhledově bych samozřejmě chtěla větší roli. Zatím to byly jen menší příležitosti. Ale vím, že nás je v oboru hodně a že musíme být trpěliví. To, že divadlo je o čekání a o trpělivosti, nám ostatně říkal celé čtyři roky i Stano Slovák, náš umělecký vedoucí na škole. Věřím, že když si počkám, nějaká ta vysněná role určitě přijde.

Kdo vám nejvíce fandí a tleská?

Jezdí se na mě dívat kamarádi ze Znojma, spolužáci, přítel, sestra Daniela, která, byť také uvažovala o JAMU, nakonec v Brně studuje fakultu strojního inženýrství, a pak především rodiče a babička. Někteří představení viděli i několikrát a babička mi dokonce založila takovou kroniku, kde shromažďuje všechny moje divadelní, či s nadsázkou řečeno, umělecké kroky už od dětství. Myslím, že jí za to budu jednou vděčná. Nesmím také opomenout, že Gymnázium Dr. Karla Polesného ve Znojmě je pravidelným návštěvníkem Městského divadla Brno už řadu let.

Zmínila jste se o příteli. Jak bere skutečnost, že herectví je mimo jiné i o pozdních návratech v noci domů, zájezdech a podobně?

Rozhodně s tím nemá problém. Vrcholově plaval, takže o disciplíně, která patří ke sportu, ví svoje a dokáže si představit, že svým způsobem to patří i k mému povolání. Sám má také práci, která ho zaměstnává hodně do večera, takže se někdy pozdravíme až u snídaně.

Kterou ze tří nutných složek muzikálového herectví považujete za nejdůležitější: herectví, tanec nebo zpěv?

Asi se to nedá oddělovat, všechny tři jsou důležité. Se zpěvem i tancem problém nemám. Ještě během studia jsem absolvovala různé kurzy. Měla jsem chuť studovat také choreografii, která mě baví a láká, a stále přemýšlím, že bych se jí chtěla v budoucnu alespoň částečně věnovat. Ale asi nejpodstatnější je teď pro mě herectví. Na jevišti musí být člověk natolik přesvědčivý, aby divák měl pocit, že před sebou nevidí herce, ale skutečnou postavu. A to je podle mě ten největší kumšt, který se učím, a učit se jej vlastně budu pořád.

*Text: Miroslav Homola,
foto: jef Kratochvíl*

Hlavním hrdinům se vyrovnalo obsazení vedlejších rolí, jimž vévodili Zdena Herfortová v roli praštěné Ody Mae, která byla hlavním zdrojem komických zápletek muzikálu, a Robert Jícha jako zrádný Carl. Je potřeba zmínit ještě výborné představitele vraha Willieho a Ducha v metru – Jakuba Zedníčka a Igora Ondříčka.

A v neposlední řadě je nutné vyzdvihnout obdivuhodnou a náročnou choreografii Hany Kratochvilové, kterou tanečníci předvedli perfektně a s přesnou sehraností.

Přesně jak tvůrčí tým v čele s režisérem Stanislavem Mošou sliboval, *DUCH* je nevdaným a silným zážitkem pro každého diváka.

Pavla Haluzová,

www.informuji.cz, 19. 10. 2014

ZPÍVAJÍCÍ ZÁHROBÍ

Mnohý filmový fanoušek si rád vybaví známý a dojemný oscarový snímek Jerryho Zuckera, v němž zákeřně zavražděný muž i po své smrti obětavě a láskyplně chrání svou snoubenku před dalšími vrahovými úklady. Stejnomenou jevištní muzikálovou adaptaci *Duch* (2011) britského autorského triumvirátu Bruce Joel Rubin, Dave Stewart a Glen Ballard, přeloženou Jiřím Juskem, nastudoval krátce poté v české premiéře v Městském divadle Brno jeho ředitel Stanislav Moša. Vznikla polyžánrová, hudebně vícevrstevnatá dynamická podívaná s romantickými, detektivními, mysteriózními i komickými prvky, s přesnou dějovou linkou, nápaditými scénickými efekty a ocenění hodnými hereckými kreacemi (Dušan Vítázek, Svetlana Janotová, Robert Jícha, Zdena Herfortová). Diváci řady ohlášených repríz se opět mohou přesvědčit, že hudební repertoár Městského divadla soustavně nabízí interpretační profesionalitu, právem kvitovanou domácími i zahraničním publikem i odbornou kritikou.

Vít Závodský,

Týdeník Rozhlas, 9. 2. 2015

MRTVÉ DUŠE V MĚSTSKÉM DIVADLE BRNO

Gogolův román *Mrtvé duše* se v různých adaptacích objevil na českých a moravských scénách teprve po čtvrté. Ta předposlední před deseti lety na scéně Divadla ABC v režii Aleše Bergmana, který tehdy využil adaptaci Michaila Bulgakova. Bohatou typologií postav velkostatkářů a života ruské spo-

lečnosti, které Gogol tak sugestivně líčí, není pro bohatost obrazů příliš snadné zachytit. A navíc tak, aby zde zůstal jistý pel nevolnického carského Ruska, a zároveň se podařilo ukázat paralely ruské společnosti tehdy a dnes. O to vše se pokusila v Městském divadle Brno tvůrčí dvojice z praž-

ského Divadla v Dlouhé, režisérka Hana Burešová a dramaturg Štěpán Otčenášek, společně s dalšími spřízněnými tvůrci a brněnskými herci. Hana Burešová spolupracuje s MdB pravidelně a její zdejší inscenace vždy vnesou zajímavou barvu do repertoáru divadla. Podobně tomu bylo i v tomto případě.

Dramatizace přiznaně odkazuje k literární předloze tím, že kromě dialogů a souborových „akčních“ scén zařazuje také Čičikovovy vnitřní monology a jeho ústy i zcizující komentář postavy jako by zvenčí. Zánově tato komedie dodržuje gogolovskou bizarní poetiku, kombinující groteskní situace s lyrizujícími popisy krás Ruska a jakýchsi patetických prorockých výkřiků Čičikova, ale zároveň nepomíjí ani hororovitost a přízračnou mystičnost, která má u Gogola rovněž svou relevanci. Scéna Tomáše Rusína je úsporná a praktická – po většinu času si interiéry vystačí s několika židlemi, na nichž se nejen sedí, ale které jsou i káceny, resp. formovány do různých útvarů. Působivým a přitom jednoduchým prvkem je evokace ruské trojky ztvárněné pouze několika opratěmi, které působí, jako by koňmi, táhnoucími saně, byli diváci v prvních řadách. V obrazově výrazné snové scéně, kde se hlavnímu hrdinovi vynořují různé, až surrealistické představy zkraslené reality, využil scénograf zrcadlových ploch odrážejících postavy ve zkraslených dimenzích. Dominující je Michal Isteník v roli Čičikova, který asi mnohým divákům v některých gestech i odstínech řeči připomene výrazný donutilovský styl herectví.

Nicméně, Isteník je sám o sobě komediálním talentem velkého temperamentu, na kterého diváci slyší. Menší, nicméně výrazné studie jednotlivých kulaků si herci zjevně užívají. Ať už je to medvědí chytráky Psovský Zdeňka Junáka, lyricky předimenzovaný Líbeznický Alana Novotného, upomínající na specifický tón Karla Gotta, zhastrošený, nechutný skrblík Plesnivec Patrika Bořeckého či vychytralý opilce a karbaník Nozdrev Petra Štěpána, vrhající se do děje s nebezpečnou a nevyzpytatelnou razancí, která jakoby mimochodem odhaluje nejen zdejší nešvary, ale i samotného Čičíkova. Až mrazíkovskou kreaci baby-jagy vytvořil ve vdově Sháněle Jan Mazák. Podobnou bizarnost typů maloměstské smetánky drží zdárně v podstatě všichni zúčastnění početného hereckého ansámblu. Jako celek působí inscenace reprezentativně, herecký tým MdB přináší na scénu vstřícnou lidovost kombinovanou s rozpoutanou groteskní divadelností, a je patrné, s jakou radostí a espritem herci plní promyšlenou režijní koncepci hostující režisérky.

Jana Soprová, www.scena.cz, 12. 1. 2015

DEVATENÁCTÁ ROČENKA MĚSTSKÉHO DIVADLA BRNO 2013/14 JE OPĚT VÝTEČNÁ

Je to přímo fascinující, jak Městské divadlo Brno v čele se svým ředitelem Stanislavem Mošou, dramaturgem Janem Šotkovským, grafikem Petrem Konečným a dalšími spolupracovníky vydává každoročně před vánočními svátky svou ročenku, na kterou se těší všichni příznivci tohoto ojedinělého brněnského divadla. Publikace se vyznačuje entuziasmem, odborností, znalostí, přitažlivostí, faktografií a dokonale umí zaujmout čtenáře. Všechny ročenky Městského divadla Brno tak svým způsobem navazují na publikaci divadelního recenzenta a teatrologa Zdeňka Srný s podtitulem „Svědectví diváka, recenzenta, kritika a historika o životě jedné divadelní scény“ (1966). Ohlédnutí za uplynulou sezónou je opět vzorně výtvarně zpracováno a doplněno mistrymi fotografiemi Jefa a Tina Kratochvilových, fotografiemi z inscenací, uměleckých zájezdů, společenských setkání a dalších aktivit divadelního souboru. Ročenka také seznamuje čtenáře s tvůrci inscenací, členy souborů a uvádí recenze a rozhovory. Kalendárium přibližuje sled událostí tohoto období, dále seznam zaměstnanců i externích spolupracovníků, přehledně je zde publikován repertoár, stále uváděné inscenace s daty premiér, s obsazením a tvůrčím týmem. Samostatným medailonem „Herec“ z pera Václava Cejпка ročenka vzpomene předního člena Městského divadla Jiřího Tomka. Hodnocení jednotlivých inscenací zasvěceně připravili Ondřej Doubrava, Markéta Polochová, Vít Závodský, Radmila Hrdinová, Jaroslav Štěpáník, Peter Stoličný, Jan Kolář, Luboš Mareček, Helena Michková, Martina Procházková. Vítězslav Sladký bilancoval uplynulé období v kapitole „Divadelní sezóna 2013/2014 – Městské divadlo nadále patřílo k lidrům české umělecké scény“.

Třísouborové Městské divadlo Brno, hrající na dvou scénách, uvedlo v sezóně 2013/2014 doma 459 představení, z toho 18 na Biskupském dvoře Moravského zemského muzea, na zájezdech v České republice 15, v zahraničí 18, celkem je to neuvěřitelných 492 představení.

Na závěr připomeňme vyznání Stanislava Moši: „Za vším krásným, podstatným, moudrým a úspěšným stojí bystrí lidé s talentem a profesionálním vybavením. Jejich koncentrace v našem divadle je neobvyklá a je to základní kámen jakéhokoliv společenského úspěchu. Bez pomoci všech, kteří nám pomáhají a drží palce, bychom například tuto knihu, avšak ani ty předcházející, nevydali. A spoustu představení bychom nemohli hrát tak, jak si to jediné zaslouží. Děkuje se za pomoc, ať je jakákoliv.“

Eva Šlapanská, KAM v Brně, duben 2015

KŘÍDLA 2014/2015

Nejpopulárnější inscenace sezóny (zaškrtnuté)

Nikolaj Vasiljevič Gogol / **Mírné duše**

B. J. Rubin, D. Stewart, G. Ballard / **DUCH**

Heinrich von Kleist / **Princ Homburský**

J. Voskovec, J. Werich, J. Ježek / **Težká Barbara**

M. Lingnau, J. van Dongen, K. van Dijk / **Let snů LILI**

Simon Mawer / **SKleněný pokoj**

Matthieu Delaporte, Alexandre de La Patellière / **Jméno**

Stanisław Mośca, Ralph Siegel / **Johnny Blue**

Nejpopulárnější herec sezóny

Nejpopulárnější herečka sezóny

Dennis Martin / **Ostrov pokladů**
S. Slovák, J. Šotkovský, P. Štěpán, K. Con / **Mendel**
aneb **Vzpouora hrášků**

Nejvýraznější tvůrčí počín
(dramaturgie, scéna, kostýmy, scénická hudba, choreografie, rekvizity, masky, vlasený, plakát, program atp.)

Jméno:

Adresa, (e-mail):

Anketní lístek

vhodíte, prosíme, do anketní schránky
u pokladny divadla nejpozději
30. 11. 2015

Městské divadlo Brno,
Lidická 12, 602 00 Brno
komerční odd.: +420 533 316 410
e-mail: komercni@mdb.cz

Petr KALOUSEK

MUZIKÁLOVÝ ORCHESTR NABÍZÍ VÍCE SVOBODY NEŽ FILHARMONIE

Obvykle je vidíme krátce při začátku představení a potom je plně zase začínáme vnímat až při děkovačce. Divadelní orchestr. Luxus, který si mnohé scény nemohou nebo nechtějí dovolit, ovšem bez kterého si alespoň v Brně divák nedokáže muzikál představit. A žádný orchestr si nelze představit bez bicích. A i když to tak možná nevypadá, nejsou bicí jako bicí. Svě o tom umí vyprávět Petr Kalousek. Je mu sice teprve pětadvacet, ale už téměř polovinu života strávil „s paličkami v ruce“. A to nejen v divadelním orchestru Městského divadla Brno, ale donekdávna i ve Filharmonii Brno. O své profesi říká:

Hraní v divadelním či filharmonickém orchestru je jiná disciplína než například hraní v kapele. V té se hraje většinou hlavně na soupravu, která se v našem divadelním muzikálovém orchestru používá taky, ale já vystupuji v roli takzvaného hráče na perkuse, což znamená, že obsluhují všechny ostatní bicí nástroje kromě již zmíněné soupravy. A hraní ve filharmonickém tělese je zase poněkud jiné. Z převážné většiny, tak pětadevadesáti procent, se jedná o hudbu symfonickou, kde se v podstatě nevyžaduje vymýšlet co hrát, ale „jen“ jak hrát. Rekl bych, že hraní v tomto případě je více podřízeno skladbě, není tolik prostoru pro jakousi muzikantskou fantazii, jako tomu může alespoň částečně být v muzikálovém orchestru. Tam je to přece jen pestřejší a taky většinou jeden hráč používá během konkrétního představení mnohem víc nástrojů.

Můžete laikovi říct, kolik je to vlastně nástrojů, které máte na starosti, a který z nich je dejme tomu nevíce neobvyklý a k jakému slouží vytváření zvuku?

Běžně odhaduji kolem dvaceti nástrojů, v inventáři jich ale máme více, každý jeden nástroj se často objevuje ve více „modelech“, velikostech nebo zvukových vlastnostech a to je potom právě jeden z možných vkladů od hráče, kdy vybírá, který konkrétní nástroj použije. V muzikálu se častěji používají nejrůznější „efektivní“ nástroje, pokud čtenáři ocení méně známé názvy, tak třeba guiro, cabasa, vibraslap.

To znamená, že se můžete laicky řečeno tak trochu odvázat, když znáte dobře děj představení a víte, co se daný okamžik děje na scéně?

Tak jednoduché to zase není. Obvykle samozřejmě známe děj a víme, co se právě hraje, ovšem ta hudba je zapsaná v notách, a když je dobrá aranž a jsou dobré noty, tak – tedy řečeno s nadsázkou – stačí zahrát to, co je napsáno a ono to bude vždy fungovat. Samozřejmě do celku dává svůj vklad dirigent a i každý hudebník to může v rámci daných možností pojmout podle sebe. Ale ten prostor není nějak významně velký. To však není podle mě ke škodě. Spíš je to vždy hlavně o kvalitě aranžéra. Protože udělat dobrou hudební aranž je opravdový kumšt. Když je aranž špatná, pak se může orchestr snažit sebevíc a stejně to obvykle napravit nejde. Ostatně hudební aranžér je velmi vzácné řemeslo a těch

dobrych je u nás jen málo. Když se bavíme o muzikálu, pak jsem přesvědčen, že skladatel je pro konečný výsledek minimálně stejně důležitý právě jako aranžér.

Zmínil jste se o důležité osobě každého orchestru, kterou je dirigent. Zsvěcení či pravidelní návštěvníci divadla vědí, že vás řídí vaše dvojče, bratr Dan. Hraje váš sourozenecký vztah a dokonale podoba nějakou roli?

Někdy sice máme názorové rozdíly, ale je to stejný rozdíl názorů jako s kýmkoliv jiným. To, že je to neshoda mezi bratry myslím v naší práci nehraje vůbec žádnou roli. Ano, může se někdy stát, že člověk dělá něco, s čím vnitřně nesouhlasí, ale i hraní je řemeslo a takový pocit může zažívat každý i v jiných profesích. A koneckonců za celkový výsledek odpovídá Dan jako dirigent, on nese takřkajíc kůži na trh a to si každý z muzikantů uvědomuje. Takže ten respekt je na místě. A pokud se náhodou stane nějaký prohřešek jako třeba nepozornost na zkoušce, což se občas asi stane každému, pak za to nesu stejnou odpovědnost jako kdokoliv jiný.

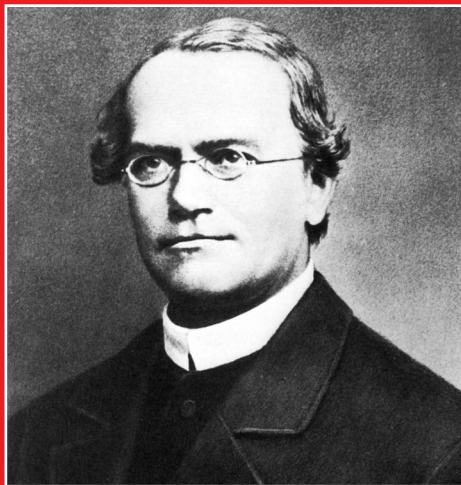
Jak jste se vůbec dostal za bicí?

Jako děcko jsem dostal základy klavíru a za bubny mě dostala touha, kterou má hodně kluků – hrát v kapele. To bylo někdy v patnácti. A po absolvování gymnázia jsem začal tento nástroj na konzervatoři studovat. Mimo to jsme i s bráchou chodili zpívat do sboru Ars Brunensis Chorus, kterému se Dan věnuje dodneška.

Jakou muziku nejraději posloucháte doma?

Nejhezčí hudbou, když si chci opravdu odpočinout, je pro mě ticho. Když se člověk hudbě věnuje denně jako profesi, tak je toho opravdu dost. Posledního půl roku mám hraní sice méně, protože se angažuji v komunální politice a snažím se nejen kulturně pomáhat v rámci možností touto svojí prací, ovšem předtím jsem za bicími na několika místech trávil velkou část dne. Jen v jednom angažmá bych se totiž za současného stavu financování kultury jednoduše neuvívil. Ale to zná každý z našeho oboru. A počítám, že až moje anabáze v politice skončí, tak se zase vrátím k intenzivnímu hraní.

*Text: Miroslav Homola,
foto: Zdeněk Kolařík*

Johann Gregor Mendel – jeden z mála skutečných génů, kterými se Brno může chlubit a kterými se právem chlubit. Cíhlná a důstojná persona, vědec, zakladatel moderní genetiky, opat starobrněnského kláštera. Trio Stanislav Slovák – Jan Šotkovský – Petr Štěpán (které pro Městské divadlo Brno a Biskupský dvůr připravilo už zpěvohru *Baron Trenck* a „činoherní balet“ *Cyril a Metoděj*), se však nevydalo v divadelním líčení Mendelova života cestou seriózního pomníku, důstojného hesla z encyklopedie. Společně se skladatelem Karlem Cónem stvořili „starobrněnskou operetku“, která svůj základ čerpá v přiznaně divadelní „hře na Mendela“ – a odhodlali se podívat na život brněnského velikána při vši účtě se zdravě drzou nadsázkou.

Mendelův život ostatně nepostrádal lehce komické rysy – vezměte si jen ten paradoxní fakt, že teprve neúspěch u učitelské zkoušky (kterou ostatně Mendel nikdy nesložil a na brněnské reálce tím pádem celý život vyučoval za suplentský plat) mu otevřel cestu k univerzitnímu studiu ve Vídni, kde si pracovitý samouk zásadně rozšířil vědecké obzory. Kdyby Mendel v roce 1850 u oné zkoušky uspěl, stal by se z něho zřejmě respektovaný učitel znojemského gymnázia, stěž

však vědec světového jména. Nebo ten roztočivý detail, že separát Mendelovy klíčové přednášky *Pokusy s rostlinnými hybridy* se našel i v knihovně Charlese Darwina – ovšem nerozřezaný, Darwin si na brněnského kolegu evidentně čas neudělal.

Protagonistou hry *Mendel aneb Vzpoura hrášků* je tak Janek, současný mladý historik, který zuřivě dopisuje svou disertaci o Mendelovi, ale ono to nejde a nejde... Až ho jednoho dne (kde jinde než na Mendelově náměstí) zastaví starobyle oblečený muž, představí se jménem více než sto let mrtvého ředitele Theater am Krautmarkt (tedy dnešní Reduty) a nabídne mu unikátní možnost vědeckého výzkumu – stát se (alespoň na dvě hodiny divadelního představení) samotným Johannem Gregorem Mendelem. Kromě Mendelových pokusů s hybridy pak Janka i nás postupně provede vídeňskými krčmami, operetním zákulisím (a odhalí, která opereta Mendela zásadně inspirovala ve vědecké práci) a s veselou písní z anglického klubu se připojí i zmíněný Charles Darwin. Kromě rozverných pocty Mendelovi tak půjde i o poctu divadla sobě samému, o oslavu umění, které na rozdíl od vědy nepracuje s tím, jaké věci jsou, ale jaké by být mohly...

Ústřední role v *Mendelovi* ztvární Lukáš Janota (Janek), Milan Němec (impresárió Anton Zöllner), Andrea Březinová (operetní subreta Emma Denkerová), Jan Brožek (František Klácel) a Alan Novotný (zemský rabín Baruch Placzek). V dalších rolích uvidíte Ladislava Koláře, Jana Mazáka, Zdeňka Junáka, Miloslava Čížka, Jiřího Resslerera a další. Realizace textu se ujmou samotní autoři – Stanislav Slovák (režie), Karel Cón (hudební nastudování) a Jan Šotkovský (dramaturgie). Hrát se bude na scéně Jaroslava Milfajta, s projekcemi Petra Hlouška a v kostýmech Andrey Kučerové, choreografem bude Martin Pacek a dirigenty Karel Cón a Tomáš Küfhaber. Premiéra inscenace se uskuteční na Biskupském dvoře v první letní den, 21. června 2015.

-jš-

Úprava vozovky a chodníku v Lidické ulici donutila strážce majáku Michala Kočičku, aby odstranil z chodníku dlaždice s otisky rukou našich umělců.

Dlaždice jsou uloženy v trezoru a po skončení stavebních úprav se vrátí na své místo.

Pan inženýr Luboš Spáčil byl oceněn za svou dlouholetou činnost Svazem českých divadelních ochotníků.

Stalo se tak u příležitosti oslav jeho životního jubilea.

Výtvarnice divadla Andrea Kučerová panu inženýrovi věnovala kresbu kostýmu k inscenaci Skleněný pokoj.

Režisér Petr Gazdík přenesl náš úspěšný muzikál Ptákoviny podle Aristofana na prkna ostravského Národního divadla moravskoslezského.

Politicko-satirický muzikál Ptákoviny autorského tria Merta-Moša-Záček prožívá v Ostravě úspěch. Hostuje zde i naše Barbora Remišová.

Dramaturg a šéf ostravského muzikálového souboru Patrick Fridrichovský s potěšením konstatoval, že si nová verze Ptákovin podle Aristofana zachovala srozumitelnost a zábavnost.

Choreografie ostravských Ptákovin se úspěšně zhostila Aneta Májerová.

Umístění výtvarných prací v Divadle na Orli zorganizovala obecně prospěšná společnost Velvet Smile v produkci Věry Kadlecové.

Herec Vojtěch Blabuta převzal patronát nad výstavou nazvanou Víš to, znáš to z cyklu Svět podle Lucie.

Vernisáží výstavy malířky Lucie Němcové účastníky provedla Ivana Odehnalová.

LISTOVÁNÍ

Desetileté výročí slaví Galerie Vaňkova, své narozeniny zahájila výstavou plastik Jirího Netíka, na oslavě nechyběli ani naši herci.

Zúčastnili se i Lukáš Vlček a Radka Coufalová, jejich vystoupení uvedl Tomáš Sagher.

Na vernisáži zapívaly Viktorie Matušová a Radka Coufalová, která se obdivovala Netíkově práci.

Blahopřejeme kolegovi Robertu Rozsochateckému, který vstoupil do stavu manželského.

PARTNEŘI DIVADLA

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

JOURNALISM CAN NEVER BE SILENT

DOKOŘÁN ČERVEN 2015 Městské divadlo Brno

Ředitel:

Stanislav Moša

Lidická 16, 602 00 Brno

Tel.: +420 533 316 320

Tel./Fax: +420 533 316 410

www.mdb.cz

Šéfredaktor:

jeř Kratochvil

Tisková mluvčí:

Lenka Pazourková

Grafická úprava:

Petr Hloušek,

Petr Konečný

Lidická 16, 602 00 Brno

Periodikum registrováno

pod číslem MK ČR E 12150

205. číslo

Vydalo MdB za finanční podpory

Ministerstva kultury ČR

Uzávěrka: 10. 5. 2015

Náklad 7 000 ks

Titulní strana:

Baron Trenck

foto jeř Kratochvil

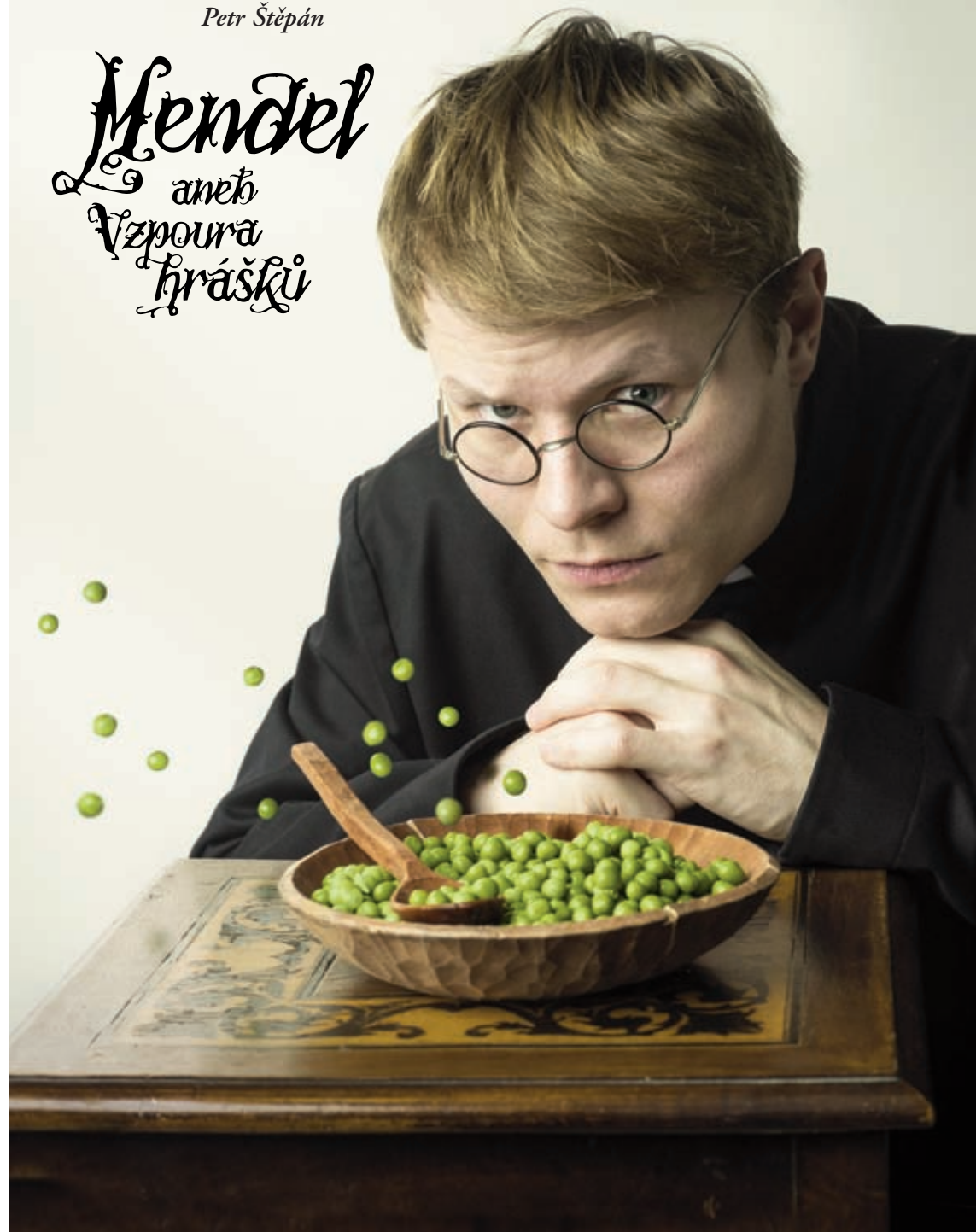
Karel Cón

Stanislav Slovák

Jan Šotkovský

Petr Štěpán

Mendel aneb Vzpouza hrášku

JEZINKY A BEZINKY aneb Arzenik a staré tety

19., 20. a 22. června 2015
na Činoherní scéně

Marta a Abby Brewsterovy jsou milé tetičky, které dělají velmi silné bezinkové víno. O jeho síle se přesvědčí každý z potenciálních zájemců o podnájem malého pokojíku. Synovec Mortimer se nestačí divit, co tetinky vyvádějí a proč mají sklep plný nebožtíků... Skvěle napsaná černá komedie patří do zlatého fondu divadelní dramatiky. Nenechte si tedy i vy ujít herecký koncert představitelů hlavních rolí Martina Havelku, Zdeny Herfortovou a Janu Gazdíkovou!